

KURSSISELOSTEET

Raisio lukio

Kirkkoväärtinkuja 18

21200 Raisio

040 7207470 rehtori

044 7971281 opinto-ohjaaja

044 7971802 kanslia

044 7971805 opettajainhuone

Sisällysluettelo

[Ohjeita kurssiselosteiden käyttöön](#)

[Ylioppilastutkinnon rakenne](#)

[Ylioppilastutkinto](#)

[Pakolliset ja ylimääräiset kokeet](#)

[Äidinkielen kokeen korvaava koe](#)

[Vieraskieliset kokelaat](#)

[Osallistumisoikeus](#)

[Kurssit oppiaineittain](#)

[Äidinkieli ja kirjallisuus](#)

[Englanti, A-oppimäärä](#)

[Ruotsi, A-oppimäärä](#)

[Ruotsi, B1-oppimäärä](#)

[Saksa, ranska, venäjä, A-oppimäärä](#)

[Vieraat kielet, B3-oppimäärä: lukiossa alkava kieli](#)

[Vieraat kielet, B2-oppimäärä](#)

[Matematiikka](#)

[Fysiikka](#)

[Kemia](#)

[Biologia](#)

[Maantiede](#)

[Terveystieto](#)

[Evangelis-luterilainen uskonto](#)

[Elämänkatsomustieto](#)

[Historia](#)

[Yhteiskuntaoppi](#)

[Psykologia](#)

[Filosofia](#)

[Opinto-ohjaus](#)

[Liikunta](#)

[Musiikki](#)

[Kuvataide](#)

[Tietotekniikka](#)

[Teemaopinnot](#)

[Taiteiden väliset kurssit](#)

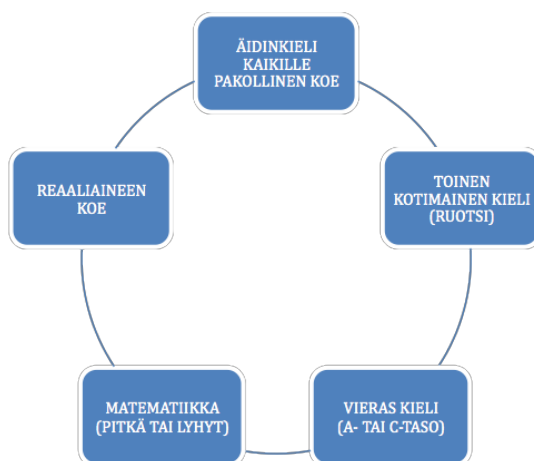
Ohjeita kurssiselosteiden käyttöön

Tämä asiakirja on tarkoitettu käytettäväksi yhdessä **Suositus kurssien suorittamiseksi eri vuosina**-asiakirjan kanssa. Tästä syystä oppiaineet eivät ole puhtaasti aineryhmittäin. Jälkimmäinen asiakirjoista löytyy Raision lukion kotisivuilta kohdasta **OPISKELU** → **Kurssien suoritusjärjestys**.

Kurssiselosteiden alussa on sisällysluettelo. Klikkaamalla sisällysluettelon kappaleen nimeä siirryt kurssiselosteissa klikkaamaasi kappaleeseen.

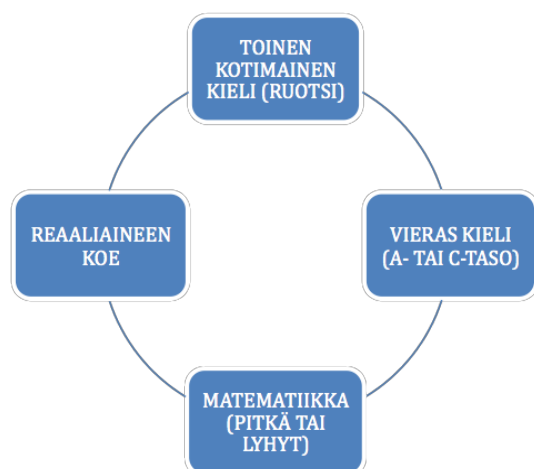
Ylioppilastutkinnon rakenne

PAKOLLISET KOKEET

ÄIDINKIELEN LISÄKSI ON VALITTAVA KOLME PAKOLLISTA KOETTA, JOISTA AINAKIN YHDESSÄ (MA, RU TAI VIERAS KIELI) TULEE OLLA LAAJEMPI ELI A-TASON KOE.

YLIMÄÄRÄISET KOKEET

Pakollisten kokeiden lisäksi kokelas voi osallistua yhteen tai useampaan ylimääräiseen kokeeseen. Tutkintoon saa kuulua vain yksi saman oppiaineen koe.

Ylioppilastutkinnon suorittanut henkilö voi täydentää tutkintoaan kokeilla, joihin hän ei ole aiemmin osallistunut.

Tutkintoa voi täydentää saman oppiaineen eritasoisella kokeella.

Ylioppilastutkinto

Ylioppilastutkinto järjestetään kaksi kertaa vuodessa, keväällä ja syksyllä, yhtä aikaa kaikissa lukioissa. Kevään tutkinnon kuullunymmärtämiskokeet järjestetään helmikuun puolivälissä ja kirjalliset kokeet maaliskuun jälki- ja huhtikuun alkupuoliskolla. Syksyn tutkinto järjestetään pääasiallisesti syys-lokakuussa. Tutkinto on suoritettava enintään kolmen perättäisen tutkintokerran aikana.

Tutkinnon kirjalliset kokeet on suoritettava kuuden tunnin kuluessa. Koe alkaa klo 9.00 ja poistua saa aikaisintaan klo 12.00. Jos kokelas suorittaa kaksi lyhyeen oppimäärään perustuvaa kielikoetta samana koepäivänä, hänellä on näiden kokeiden suorittamiseen aikaa yhteensä kahdeksan tuntia. Kielten kuullunymmärtämiskokeet järjestetään kolmena koepäivänä. Kuullunymmärtämiskokeet kestävät noin tunnin.

Pakolliset ja ylimääräiset kokeet

Ylioppilastutkintoon kuuluu vähintään neljä koetta, joista äidinkielen koe on kaikille pakollinen.

Kolme muuta tutkintonsa pakollista koetta kokelas valitsee seuraavien neljän kokeen joukosta: toisen kotimaisen kielen koe, yksi vieraan kielen koe, matematiikan koe ja reaaliaineissa järjestettävä koe.

Matematiikassa, toisessa kotimaisessa kielessä ja vieraissa kielissä järjestetään vaativuudeltaan kahden eri tason kokeet. Kokelas saa lukio-opinnoistaan riippumatta valita, kumman tason mukaiseen kokeeseen hän edellä mainituissa aineissa osallistuu. Kokelaan on kuitenkin suoritettava vaativampi koe vähintään yhdessä pakollisessa kokeessa.

Pakollisten kokeiden lisäksi kokelas voi osallistua yhteen tai useampaan ylimääräiseen kokeeseen. Tutkintoon saa kuulua vain yksi saman oppiaineen koe.

Ylimääräisiin kokeisiin on ilmoitauduttava viimeistään silloin, kun ilmoittautuu viimeisiin pakollisiin kokeisiin.

Kokeet laaditaan kussakin oppiaineessa pakollisten ja syventävien kurssien oppimäärien perusteella.

HUOM! Samalla tutkintokerralla voi osallistua vain yhteen vieraan kielen A-tason kokeeseen. Yo-tutkintotodistuksessa voi olla useamman vieraan kielen A-tason arvosana, koska hajautuksen ansiosta jokaisella kerralla voi suorittaa yhden ao. kokeen.

Äidinkielen kokeen korvaava koe

Ylioppilastutkintoasetuksen mukaan kokelas, jonka äidinkieli on muu kuin suomi, ruotsi tai saame, voi ylioppilastutkinnossa korvata pakollisen äidinkielen kokeen suomi/ruotsi toisena kielenä -kokeella. Myös syntymäkuuro tai varhaislapsuudessa kuuroutunut kokelas voi korvata pakollisen äidinkielen kokeen suomi/ruotsi toisena kielenä -kokeella.

Tutkintokielet ovat suomi ja ruotsi. Kokelaan on suoritettava kaikki tutkintoonsa sisältyvät kokeet samalla tutkintokielellä.

Osallistumisoikeutta suomi/ruotsi toisena kielenä -kokeeseen ei tarvitse hakea ylioppilastutkintolautakunnalta. Ilmoittautumistietojen saavuttua lukioista tarkistaa ylioppilastutkintolautakunta väestörekisteristä kokelaan osallistumisoikeuden (äidinkielen).

Suomi/ruotsi toisena kielenä -koe suoritetaan äidinkielen kokeen ensimmäisenä kirjoituspäivänä. Kokeessa ei ole kuullunymmärtämisosaa (vrt. toisen kotimaisen ja vieraiden kielten kokeet).

Kokelaalta ei vaadita äidinkielistä suomen kielen osaamista. Koe on yksi ylioppilastutkinnon pakollisista kokeista.

Kokeessa tutkitaan, miten hyvin kokelas on saavuttanut lukion opetussuunnitelman suomi/ruotsi toisena kielenä -oppiaineen tavoitteiden mukaisen kielitaidon: miten hyvin hän ymmärtää lukemaansa suomenkielistä tekstiä, hallitsee sanastoa, kielen rakenteita ja suomen kielelle tyypillisiä ilmauksia sekä pystyy laatimaan kirjoitelman jostakin kokemuspiiriinsä kuuluvasta, lukion oppimäärän aihepiireissä mainitusta tai ajankohtaisesta aiheesta.

Jos kokelas, jonka äidinkieli on muu kuin suomi, ruotsi tai saame, on osallistunut ylioppilastutkinnon äidinkielen kokeeseen mutta tullut siinä hylätyksi, hän saa halutessaan uusia hylätyn pakollisen kokeen osallistumalla suomi/ruotsi-toisena kielenä -kokeeseen.

Vieraskieliset kokelaat

Jos ylioppilaskokelaan äidinkieli on muu kuin se kieli, jolla hän suorittaa ylioppilastutkinnon, tai äidinkieli on muu kuin se kieli, jossa hän suorittaa äidinkielen kokeen, lautakunta voi ottaa tämän arvostelussa huomioon. Lautakunta voi ottaa lisäksi huomioon muita erityisen painavia syitä, esimerkiksi sen, että kokelas on käynyt pitkään koulua ulkomailla. Vieraskieliseksi voidaan katsoa myös syntymäkuuro tai varhaislapsuudessa kuuroutunut; tarkempia ohjeita kansliasta.

Osallistumisoikeus

Opiskelijalla on oikeus osallistua yo-tutkinnon kokeeseen, kun hän on opiskellut ennen kirjalliseen kokeeseen osallistumistaan vähintään asianomaisen oppiaineen pakolliset kurssit.

Opiskelijalla on oikeus osallistua vieraan kielen lyhyen oppimäärän kokeeseen, kun hän on opiskellut vähintään kolme kurssia tätä kieltä.

Opiskelija ei saa ylioppilastutkintotodistusta ennen kuin hän saa lukion päättötodistuksen.

Ilmoittautuminen kevään ylioppilaskirjoituksiin tehdään marraskuussa ja syksyn kirjoituksiin toukokuussa. Lautakunnalle lähetetty ilmoittautuminen on aina sitova.

Jos aiot käydä lukion siten, että suoritat ylioppilaskirjoitukset loppuun 3. vuoden keväällä, sinun on syytä valita kahtena ensimmäisenä lukuvuotena noin 30 kurssia. Jos aiot käyttää opiskeluun 3,5 tai neljä vuotta, voit valita vähemmän kursseja kunakin opiskeluvuotena.

Kurssit oppiaineittain

Äidinkieli ja kirjallisuus

Opiskelijan kurssien suoritusjärjestys

Pakolliset kurssit suoritetaan numerojärjestyksessä, josta voi poiketa aineenopettajan luvalla, ei kuitenkaan kurseista 1 – 3. Suositus: Kurssit 1-3 suoritetaan ensimmäisenä opiskeluvuotena. Kurssit 4-6 suoritetaan toisena opiskeluvuotena. Kurssit 7-9 suoritetaan kolmantena opiskeluvuotena. Muiden kurssien suoritusjärjestys on vapaa.

Arviointi

Pakollisissa ja valtakunnallisissa syventävissä kurseissa on numeroarviointi (4-10). Koulukohtaiset kurssit arvostellaan suoritusmerkinnällä (S). Arvosanaan vaikuttavat kirjoitustaidon kokeet, lukutaidon kokeet, kirjallisuusanalyysit ja teoriakokeet. Lisäksi tuntiaktiivisuus, puhe- ja vuorovaikutustaidot, ryhmätyöt ja projektityöt vaikuttavat arvosanaan tai suoritusmerkintään. Arvosana määräytyy opettajan tekemän arvioinnin lisäksi vertaisarvioinnin, itsearvioinnin ja prosessityöskentelyn pohjalta.

Itsenäisestä suorituksesta on sovittava kurssin alussa opettajan kanssa. Itsenäiseen suoritukseen kuuluu kurssiin kuuluvien kokeiden lisäksi ylimääräisiä tehtäviä, esimerkiksi esseitä ja tekstitaidon tehtäviä. Mahdollisista projektitoista ja suullisista esityksistä sovitaan erikseen kurssin opettajan kanssa.

Pakolliset kurssit

ÄI1 Tekstit ja vuorovaikutus

Kurssilla syvennetään opiskelijoiden käsitystä kielestä, teksteistä ja niiden tulkinnasta. Tarkastelun kohteena ovat monimuotoiset tekstit, kuten mediatekstit ja erilaiset faktatekstit. Luetaan fiktiivisiä tekstejä: eritellään ja tulkitaan erityisesti proosaa. Harjoitellaan tiedonhankintaa ja arviointitaitoja sekä verkkolukemista. Kehitetään monipuolisia luku- ja vuorovaikutustaitoja. Opitaan tekstitaidon vastauksien kirjoittaminen.

ÄI2 Kieli, kulttuuri ja identiteetti

Kurssilla perehdytään kielen ja kulttuurin merkitykseen identiteetin rakentamisessa. Harjaannutaan erittelemään tekstien kieltä, rakenteita ja merkityksiä sekä opitaan näkemään tekstin yhteys kontekstiin ja muihin teksteihin. Opiskelijat syventävät tekstilajituntemustaan ja kehittyvät asiatekstien tuottajina. Luetaan kurssin teemaan liittyviä fiktiivisiä ja faktatekstejä. Opitaan asiatekstin kirjoittaminen prosessina sekä informatiivisen puheenvuoron rakentaminen ja esittäminen. Luetaan tietokirjallisuutta.

ÄI3 Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa

Kurssilla syvennetään opiskelijoiden käsitystä kaunokirjallisuudesta ja harjoitellaan fiktiivisen tekstin, kuten runon, novellin ja draaman erittelyä ja tulkintaa. Lisäksi voidaan analysoida elokuvaa ja taidekuvaa. Kirjoitetaan runo- ja novellianalyysi. Harjoitellaan kirjallisuuskeskustelua.

ÄI4 Tekstit ja vaikuttaminen

Kurssilla opitaan tarkastelemaan tekstejä ja niiden kieltä sekä visuaalisia keinoja erityisesti vaikuttamisen ja osallisuuden näkökulmasta. Opitaan kriittistä lukutaitoa ja argumentatiivisten tekstien analysointia. Harjoitellaan argumentointitaitoja kirjallisesti ja suullisesti. Luetaan vaikuttava kaunokirjallinen teos.

ÄI5 Teksti ja konteksti

Kurssilla opitaan tarkastelemaan tekstejä ja niiden tyyliä siten, että opiskelijat osaavat ottaa huomioon kontekstin merkityksen tulkinnassa ja tekstin tuottamisessa. Tutustutaan suomalaisen ja maailmankirjallisuuden keskeisiin teoksiin ja teemoihin. Luetaan kotimainen ja ulkomainen klassikko. Tuotetaan kirjallisuusaiheinen kirjoitus- ja puhetehtävä, esimerkiksi puheenvuoro, draama, essee.

ÄI6 Nykylukutus ja kertomukset

Opitaan tarkastelemaan nykykulttuuria ja ajankohtaisia ilmiöitä eri lähestymistapojen, ajallisen tekstin ja erityisesti kertomusten ja intertekstuaalisuuden näkökulmasta. Tutustutaan monipuolisesti erilaisiin teksteihin, kuten suomalaiseen ja kansainväliseen nykykirjallisuuteen sekä mediateksteihin. Opitaan audiovisuaalisen kerronnan analysointia. Kirjoitetaan pohtiva teksti ja harjoitellaan dialogista vuorovaikutusta.

Syventävät kurssit

ÄI7 Puhe- ja vuorovaikutustaitojen syventäminen

Puheviestinnän syventävällä kurssilla harjoitellaan esiintymis- ja ryhmätaitoja erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Miten syntyy vuorovaikutus? Mitä on kielellinen ja ei-kielellinen viestintä? Mitä ovat keskustelutaidot? Miten argumentoin? Miten saan rohkeutta esiintymiseen? Eritellään, tulkitaan ja arvioidaan puhuttuja tekstejä. Tarkastellaan puheviestinnän kulttuurisia piirteitä. Valmistaa myös puheviestintätaitojen päättökokeeseen (PUHVI-koe).

ÄI8 Kirjoittamistaitojen syventäminen (abi 1)

Harjoitellaan taitoa valmistella sisällöltään, rakenteeltaan ja tyyliään ehyttä, johdonmukaista ja havainnollista tekstiä sekä kirjoitetaan monipuoliseen aineistoon perustuvia tekstejä. Kerrataan kielenhuoltoa. Luetaan ja tuotetaan mediatekstejä. Lisäksi kirjoitetaan fiktiivisten ja faktatekstien sekä monimuotoisten tekstien pohjalta.

ÄI9 Lukutaitojen syventäminen (abi 2)

Syvennetään tekstitietoa ja -analyysia. Käytetään kielen, kirjallisuuden, kuvan ja median käsitteitä tekstien erittelyssä, tulkinnassa ja arvioinnissa. Analysoidaan fiktiivisiä ja faktatekstejä sekä monimuotoisia tekstejä eri näkökulmista puhuen ja kirjoittaen. Luetaan tekstikokonaisuuksia, esimerkiksi esseitä, romaaneja, novelleja, tietokirjoja ja oppiaineen alaan kuuluvia tietotekstejä.

Koulukohtaiset kurssit

ÄI10 Kangerteleeko kieli?

Opiskelija kertaa kirjoittamiseen liittyviä kielenhuolto- ja tyyliasioita sekä oppii tarkastelemaan omaa tekstiään kriittisesti ja huoltamaan sitä. Kurssia suositellaan toisen kouluvuoden kevätlukukaudelle. Laajuudeltaan ½ kurssia.

ÄI11 Luovan kirjoittamisen kurssi

Tuotetaan erilaisia kaunokirjallisia tekstejä kirjallisesti ja verkossa, harjoitellaan tyylikeinoja sekä tunnistetaan tekstien ominaispiirteitä.

Englanti, A-oppimäärä

Opiskelijan kurssien suoritusjärjestys

Kurssit suoritetaan pääsääntöisesti numerojärjestyksessä. Mahdollisista poikkeuksista pitää keskustella ao. opettajan kanssa. Ensimmäisenä vuonna suoritetaan kurssit ENA1-ENA3. Toisena vuonna suoritetaan vähintään kurssit ENA4-ENA6, ja lisäksi kolmannen vuoden syksyllä ylioppilaskokeen suorittavat käyvät toisena vuonna kurssin ENA7 ja halutessaan kurssit ENA8/9. Kolmantena vuonna suoritetaan kurssit ENA7, ENA8/9 ja ENA10. Kurssien ENA7 ja ENA8 oppimäärien hallintaa edellytetään ylioppilaskokeessa.

Arviointi

Pakolliset ja valtakunnalliset syventävät kurssit arvostellaan arvoasteikolla 4-10. Loppuarvosanaan vaikuttavat loppukokeen lisäksi kuuntelukokeet, tuntiaktiivisuus, mahdolliset välikokeet ja muut opiskelijan tuotokset kurssin alussa ilmoitettavalla tavalla. Kurssikohtaisesti käytetään myös itse- ja vertaisarviointia. Koulukohtaiset syventävät kurssit arvioidaan S/H -merkinnällä.

Pakolliset kurssit

ENA1 Englannin kieli ja maailmani

Kurssi on luonteeltaan niveltävä ja vankentaa sanaston ja perusrakenteiden hallintaa. Kurssin tavoitteena on tutustuttaa opiskelija kielenopiskelutaitoihin sekä esimerkiksi erilaisten sähköisten opiskelualustojen käyttöön. Aihepiireinä mm. opiskelu, nuoren elämänpiiri ja kielenkäyttötarpeet. Englannin kieltä tarkastellaan maailmanlaajuisena ilmiönä.

ENA2 Ihminen verkostoissa

Kurssin teemat liittyvät psyykkiseen, fyysiseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin sekä ihmissuhteisiin. Kurssiin sisältyy monipuolista kommunikointitaitojen harjoittelua sekä kasvokkain että digitaalisessa ympäristössä.

ENA3 Kulttuuri-ilmiöitä

Kurssilla painottuvat kirjallinen tuottaminen ja monilukutaito. Aihepiireinä ovat erilaiset kulttuuriset ilmiöt, englanninkieliset mediat sekä luova toiminta.

ENA4 Yhteiskunta ja ympäröivä maailma

Kurssilla painotetaan vaativaa viestintää lähtökohtana esimerkiksi yhteiskunnalliset ja maantieteelliset aihepiirit. Kurssilla harjoitellaan myös monipuolisesti erilaisia aktiivisen vaikuttamisen ja kriittisen ajattelun keinoja.

ENA5 Tiede ja tulevaisuus

Kurssilla painotetaan tiedonhankintataitoja, lähtökohtana esimerkiksi eri tieteenalat, teknologian saavutukset ja tulevaisuudenvisiot. Kurssi antaa opiskelijalle lisäksi valmiuksia ymmärtää ja käyttää tieteen ja teknologian aihepiiriin liittyvää kieltä.

ENA6 Opiskelu, työ ja toimeentulo

Kurssin aihepiireinä ovat opiskelu- ja urasuunnitelmat. Kielitaitoa tarkastellaan työelämätautona sekä sosiaalisena pääomana. Käsitellään talousasioita, jotka liittyvät itsenäistyvän, työelämään astuvan nuoren elämänpiiriin, sekä laajempia talouden ilmiöitä.

Syventävät kurssit

ENA7 Kestävä elämäntapa

Kurssilla jatketaan oppimäärän pakollisten kurssien teemojen käsittelyä ekologisen, taloudellisen sekä sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä elämäntavan näkökulmasta. Tavoitteena on oppia analysoimaan tai tuottamaan eri tekstilajien tekstejä.

ENA8 Viesti ja vaikuta puhuen

Kurssilla painottuvat esiintyminen, suullinen viestintä ja vuorovaikutus. Kurssilla harjoitellaan mm. puheen ja esitelmän pitoa. Kurssilla kerrataan oppimäärän pakollisilla kursseilla käsiteltyjä aihepiirejä ja niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Kurssin lopussa suoritetaan valtakunnallinen suullisen kielitaidon koe, josta saa virallisen todistuksen.

Koulukohtaiset kurssit

ENA9 Kirjoituskurssi

Kurssilla tehdään monipuolisia kirjoitusharjoituksia. Kurssin hyväksytty suoritus edellyttää kaikkien annettujen kirjoitustehtävien suorittamista annettujen ohjeiden mukaisesti. Kurssista saa suoritusmerkinnän (S).

ENA10 Abienglantia

Ylioppilaskirjoituksiin valmentava kurssi. Harjoitellaan vastaustekniikkaa esimerkiksi vanhoja ylioppilaskokeita hyväksi käyttäen. Lisäksi kerrataan kielioppia ja keskeistä sanastoa. Kurssin loppukokeena on preliminäärikoe ja kurssista saa suoritusmerkinnän (S).

Ruotsi, A-oppimäärä

Opiskelijan kurssien suoritusjärjestys

Kurssit suoritetaan pääsääntöisesti numerojärjestyksessä. Ensimmäisenä vuonna suositellaan suoritettaviksi kurssit 1, 2 ja 3, toisena vuonna kurssit 4, 5 ja 6 ja kolmantena vuonna kurssit 7, 8 ja 9. Kurssien 7 ja 8 oppimäärien hallintaa edellytetään ylioppilaskokeessa. A-ruotsin oppimäärä suositellaan kirjoitettavaksi keväällä.

Arviointi

Pakolliset ja valtakunnalliset syventävät kurssit arvostellaan arvoasteikolla 4-10. Loppuarvosanaan vaikuttavat loppukokeen lisäksi kuuntelukokeet, tuntiaktiivisuus, mahdolliset välikokeet ja muut opiskelijan tuotokset kurssin alussa ilmoitettavalla tavalla. Koulukohtaiset syventävät kurssit arvioidaan S/H -merkinnällä.

Pakolliset kurssit

RUA1 Ruotsinkielinen maailmani

Kurssilla vankennetaan ruotsin kielen taidon eri osa-alueita ja kehitetään omia kielenopiskelutaitoja. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät opiskeluun, nuoren elämänpiiriin, harrastuksiin ja kielenkäyttötarpeisiin.

RUA2 Ihminen verkostoissa

Kurssilla harjoitellaan monipuolisesti kommunikaatiotaitoja erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Kurssilla käsitellään hyvinvointiin ja ihmissuhteisiin liittyviä teemoja.

RUA3 Pohjoismaisia kulttuuri-ilmiöitä

Kurssin aihepiirinä ovat erilaiset pohjoismaiset kulttuuri-ilmiöt ja ruotsinkieliset mediat.

RUA4 Yhteiskunta ja ympäröivä maailma

Kurssilla tutustutaan erilaisiin yhteiskunnallisiin ilmiöihin pohjoismaisen hyvinvointiyhteiskunnan näkökulmasta ja pohditaan yksilön vaikuttamismahdollisuuksia ja ihmisoikeuskysymyksiä.

RUA5 Tiede ja tulevaisuus

Kurssilla syvennetään tekstin tulkinnan, tuottamisen ja tiedonhankinnan keinoja. Aihepiireinä ovat teknologia ja eri tieteenalat.

RUA6 Opiskelu, työ ja toimeentulo

Kurssilla tutustutaan jatko-opintoihin ja työelämään liittyviin teksteihin ja pohditaan urasuunnitelmia ja työntekoa ruotsin kielellä. Käsitellään sekä nuoren elämänpiiriin liittyviä että laajempia talousasioita.

Syventävät kurssit

RUA7 Kestävä elämäntapa

Kurssilla syvennetään taitoa tulkita ja tuottaa ruotsin kieltä erilaisissa kirjallisissa vuorovaikutustilanteissa. Kurssilla käsitellään eri tekstilajien tekstejä, kuten fiktiivisiä tai ei-fiktiivisiä,

kertovia, kuvaavia, pohtivia, ohjaavia tai kantaa ottavia tekstejä. Kurssin teemat käsittelevät ekologista, taloudellista sekä sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä elämäntapaa.

RUA8 Viesti ja vaikuta puhuen

Kurssilla syvennetään taitoa tulkita ja tuottaa ruotsin kieltä erilaisissa kirjallisissa vuorovaikutustilanteissa. Kurssilla käsitellään eri tekstilajien tekstejä, kuten fiktiivisiä tai ei-fiktiivisiä, kertovia, kuvaavia, pohtivia, ohjaavia tai kantaa ottavia tekstejä. Kurssin teemat käsittelevät ekologista, taloudellista sekä sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä elämäntapaa.

Koulukohtaiset kurssit

RUA 9

Ylioppilaskirjoituksiin valmentava kurssi. Harjoitellaan vastaustekniikkaa esimerkiksi vanhoja ylioppilaskokeita hyväksi käyttäen. Lisäksi kerrataan kielioppia ja keskeistä sanastoa. Kurssin loppukokeena on preliminäärikoe ja kurssista saa merkinnän S/H.

Ruotsi, B1-oppimäärä

Opiskelijan kurssien suoritusjärjestys

Kurssit suoritetaan pääsääntöisesti numerojärjestyksessä. Ensimmäisenä vuonna suositellaan suoritettaviksi kurssit 1 ja 2, toisena vuonna kurssit 3, 4, 5 ja 6 ja kolmantena vuonna kurssit 7 ja 8. Kurssien 7 ja 8 oppimäärien hallintaa edellytetään ylioppilaskokeessa. Syksyn kirjoittajien suositellaan suorittavan RUB7 jo kirjoituksia edeltävänä keväänä.

Arviointi

Pakolliset ja valtakunnalliset syventävät kurssit arvostellaan arvoasteikolla 4-10. Loppuarvosanaan vaikuttavat loppukokeen lisäksi kuuntelukokeet, tuntiaktiivisuus, mahdolliset välikokeet ja muut opiskelijan tuotokset kurssin alussa ilmoitettavalla tavalla. Koulukohtaiset syventävät kurssit arvioidaan S/H -merkinnällä.

Pakolliset kurssit

RUB1 Minun ruotsini

Kurssilla painotetaan opiskelutaitojen osaamista, arvioidaan omia kielenopiskelutaitoja. Aihepiireissä syvennetään vapaa-aikaan, harrastuksiin ja koulutyöhön liittyviä vuorovaikutustaitoja.

RUB2 Hyvinvointi ja ihmissuhteet

Kurssilla harjoitellaan erilaisia vuorovaikutustilanteita eri viestintäkanavia käyttäen. Harjoitellaan keskustelutaitoja ja taitoa muotoilla mielipiteitä arkipäiväiseen elämään, hyvinvointiin ja ihmissuhteisiin liittyvistä asioista.

RUB3 Kulttuuri ja mediat

Kurssilla vahvistetaan erilaisten tekstilajien tulkitsemis- ja tuottamistaitoa eri medioita käyttäen ja tutustutaan suomenruotsalaisiin ja muihin pohjoismaisiin kulttuuri-ilmiöihin.

RUB4 Monenlaiset elinympäristömme

Kurssilla harjoitellaan erilaisten tekstilajien tulkintaa ja tuottamista aiheina elinympäristö ja yhteiskunnan ilmiöt.

RUB5 Opiskelu ja työelämää ruotsiksi

Kurssilla harjoitellaan työelämässä tarvittavia vuorovaikutustaitoja ja pohditaan jatko-opintoja ja tulevaisuuden suunnitelmia ja mahdollisuuksia opiskella ja työskennellä ruotsin kielellä.

Syventävät kurssit

RUB6 Viesti ja vaikuta puhuen

Kurssilla syvennetään taitoa tuottaa kieltä suullisesti ja ymmärtää puhuttua kieltä ja harjoitetaan vuorovaikutustaitoja ja vankennetaan puhumisen sujuvuutta. Kurssin lopussa suoritetaan valtakunnallinen suullinen koe, josta saa virallisen todistuksen.

RUB7 Kestävä elämäntapa

Kurssilla käsitellään eri tekstilajien tekstejä ja jatketaan oppimäärän pakollisten kurssien teemojen käsittelyä. Kerrataan kielioppia ja valmistaudutaan ylioppilaskirjoituksiin.

Koulukohtaiset kurssit

RUB8 Ylioppilaskirjoituksiin valmentava kurssi

Kurssilla harjoitellaan eri tehtävätyyppien vastaustekniikkaa esim. vanhoja ylioppilaskokeita hyväksi käyttäen sekä kerrataan kielioppia ja sanastoa. Kurssin loppukokeena on preliminäärikoe, ja kurssista annetaan merkintä S/H.

Saksa, ranska, venäjä, A-oppimäärä

Opiskelijan kurssien suoritusjärjestys

Kurssit suoritetaan numerojärjestyksessä. Ensimmäisenä vuonna suoritetaan kurssit A1-A3, toisena vuonna A4-A6 sekä kolmantena vuonna valtakunnalliset syventävät kurssit A7-A8. Kurssien sisältö on sama kaikissa A-kielissä.

Arviointi

Pakolliset ja valtakunnalliset syventävät kurssit arvostellaan arvoasteikolla 4-10. Loppuarvosanaan vaikuttavat loppukokeen lisäksi kuuntelukokeet, tuntiaktiivisuus, mahdolliset välikokeet ja muut opiskelijan tuotokset kurssin alussa ilmoitettavalla tavalla.

Pakolliset kurssit

Kurssi 1 Kieli ja maailmani

Kurssilla kartoitetaan opiskelijan osaamista ja kiinnitetään huomiota kieltenopiskelutaitoihin. Kurssin aiheet liittyvät opiskeluun, nuoren elämänpiiriin ja kielenkäyttötarpeisiin. Pohditaan maailman kielellistä monipuolisuutta ja kielitaitoa kulttuurisen osaamisen välineenä.

Kurssi 2 Ihminen verkostoissa

Kurssin teemat liittyvät psyykkiseen, fyysiseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin sekä ihmissuhteisiin. Kurssiin sisältyy monipuolista kommunikointitaitojen harjoittelua sekä kasvokkain että digitaalisessa ympäristössä.

Kurssi 3 Kulttuuri-ilmiöitä

Kurssilla laajennetaan ja syvennetään monilukutaitoa. Kurssilla harjoitellaan erilaisten tekstien kirjoittamista. Aihepiireinä ovat erilaiset kulttuuriset ilmiöt, kohdekieliset mediat sekä luova toiminta.

Kurssi 4 Yhteiskunta ja ympäröivä maailma

Kurssilla kehitetään tiedonhankintataitoja ja kriittistä lukutaitoa sekä harjoitellaan aktiivista toimijuutta kohdekielellä. Kurssin aikana tutustutaan erilaisiin ajankohtaisiin ilmiöihin erityisesti aktiivisen kansalaisuuden näkökulmasta.

Kurssi 5 Tiede ja tulevaisuus

Kurssilla haetaan tietoa opiskelijoita kiinnostavista tieteenaloista ja harjaannutaan ilmaisemaan omia mielipiteitä. Pohditaan erilaisia tulevaisuudenvisioita.

Kurssi 6 Opiskelu, työ ja toimeentulo

Kurssilla syvennetään käsitystä kielitaidosta työelämätaidona ja sosiaalisena pääomana. Pohditaan jatko-opinto- tai urasuunnitelmia ja työntekoa myös kansainvälisessä kontekstissa.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

Kurssi 7 Kestävä elämäntapa

Kurssilla harjoitellaan erilaisia kirjallisia vuorovaikutustilanteita ja luetaan erilaisia tekstejä. Kurssi syventää pakollisten kurssien teemoja.

Kurssi 8 Viesti ja vaikuta puhuen

Kurssilla syvennetään keskustelutaitoja ja vankennetaan puhumisen sujuvuutta valmistelua. Tilanteet kertaavat pakollisten kurssien aihepiirejä.

Vieraat kielet, B3-oppimäärä: lukiossa alkava kieli

Saksa, Ranska, Espanja ja Venäjä

Kielitaidon laajentaminen B3-kielellä auttaa näkemään ja ymmärtämään maailmaa laajemmin sekä selviytymään tärkeimmistä vuorovaikutustilanteista kotimaassa ja ulkomailla. Kielen opiskelusta on myöhemmin hyötyä opiskelu- ja työelämässä, esim. jatko-opiskeluissa välttät ruuhkaiset alkeiskurssit. Uuden kielitaidon saavuttaminen on innostavaa, mutta vaatii myös omaa yritteliäisyyttä ja määrätietoista työskentelyä.

Oppimista edesauttavat monipuolisten viestintäkanavien käyttö ja hyvin opiskelijakeskeiset työskentelytavat tutussa, koko lukioajan samana pysyvässä ryhmässä. Tavoitteena on saavuttaa hyvä arkielämän suullinen kielitaito ja lisätä kohdekielisten maiden kulttuurin tuntemusta.

B3-oppimäärän kurssien jälkeen kielen opinnot jatkuvat kursseilla B2. (ks. alla)

Opiskelijan kurssien suoritusjärjestys

Kurssit suoritetaan numerojärjestyksessä. Ensimmäisenä vuonna suoritetaan kurssit B3 1-2 ja B2 1-2, toisena vuonna kurssit B2 3-6 ja kolmantena B2 7-8.

Arviointi

Kurssit arvioidaan numeroasteikolla 4-10. Kurssiarvosana muodostuu tuntiaktiivisuudesta, yritteliäisyydestä, kurssin alussa sovittavista kokeista ja testeistä.

Syventävät kurssit

Kursseilla painottuvat suulliset ja niihin luontevasti liittyvät pienet kirjalliset vuorovaikutustilanteet. Myös kuuntelemista harjoitellaan. Keskeistä on kehittää jokapäiväisen viestinnän perusvalmiuksia. Hyvien ääntämistottumusten vakiinnuttamiseen kiinnitetään huomiota alusta pitäen.

Kurssien sisältö on sama kaikissa B-kielissä (saksa, ranska, espanja ja venäjä)

Kurssi 1 Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen

Kurssilla harjoitellaan vuorovaikutusta arkeen liittyvissä tilanteissa ja niissä tarvittavia viestintästrategioita sekä opetellaan tärkeimpiä kohteliaisuuteen liittyviä ilmaisuja. Tutustutaan opiskeltavan kielen asemaan maailmassa ja verrataan sitä opiskelijoiden aiemmin opiskelemiin kieliin.

Kurssi 2 Matkalla maailmassa

Kurssilla harjoitellaan selviytymistä erilaisissa arkielämän asiointitilanteissa.

Vieraat kielet, B2-oppimäärä

Saksa, Ranska, Espanja ja Venäjä

Kielitaidon laajentaminen B2-kielellä auttaa näkemään ja ymmärtämään maailmaa laajemmin sekä selviytymään tärkeimmistä vuorovaikutustilanteista kotimaassa ja ulkomailla. Kielen opiskelusta on myöhemmin hyötyä opiskelu- ja työelämässä, esim. jatko-opiskeluissa välttät ruuhkaiset alkeiskurssit.

Uuden kielitaidon saavuttaminen on innostavaa, mutta vaatii myös halua oppia ja määrätietoista työskentelyä.

Oppimista edesauttavat monipuolisten viestintäkanavien käyttö ja hyvin opiskelijakeskeiset työskentelytavat tutussa, koko lukioajan samana pysyvässä ryhmässä. Tavoitteena on saavuttaa hyvä arkielämän suullinen kielitaito ja lisätä kohdekielisten maiden kulttuurin tuntemusta.

Opiskelijan kurssien suoritusjärjestys

Kurssit suoritetaan numerojärjestyksessä. Ensimmäisenä vuonna suoritetaan kurssit B2 1-2, toisena vuonna kurssit B2 3-6 ja kolmantena B2 7-8.

Arviointi

Kurssit arvioidaan numeroasteikolla 4-10. Kurssiarvosana muodostuu tuntiaktiivisuudesta, yritteliäisyydestä, kurssin alussa sovittavista kokeista ja testeistä.

Syventävät kurssit

Kursseilla painottuvat suulliset ja niihin luontevasti liittyvät pienet kirjalliset vuorovaikutustilanteet. Myös kuuntelemista harjoitellaan. Keskeistä on kehittää jokapäiväisen viestinnän perusvalmiuksia. Hyvien ääntämistottumusten vakiinnuttamiseen kiinnitetään huomiota alusta pitäen.

Kurssien sisältö on sama kaikissa B-kielissä (saksa, ranska, espanja ja venäjä)

Kurssi 1 Elämän tärkeitä asioita

Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin.

Kurssi 2 Monenlaista elämää

Kurssilla laajennetaan kohdekielisten maiden tuntemusta.

Kurssi 3 Hyvinvointi ja huolenpito

Kurssilla käsitellään arkeen liittyviä teemoja hyvinvoinnin näkökulmasta.

Kurssi 4 Kulttuuri ja mediat

Kurssilla tutustutaan kohdekielisen kielialueen kulttuuriin.

Kurssi 5 Opiskelu, työ ja tulevaisuus

Kurssin aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin.

Kurssi 6 Yhteinen maapallomme

Kurssin lähtökohtana ovat ajankohtaiset yhteiskunnalliset kysymykset.

Kurssi 7 Kansainvälinen toiminta

Kurssilla vahvistetaan kulttuurista ymmärrystä.

Kurssi 8 Viesti puhuen ja kirjoittaen

Kurssilla vankennetaan kirjoittamis- ja luetunymmärtämistaitoja.

Matematiikka

Opiskelijan kurssien suoritusjärjestys

	1. vuosi	2. vuosi	3. vuosi
Pitkä matematiikka	MAY1 - MAA5	MAA6 - MAA10	MAA11 - MAA15
Lyhyt matematiikka (kirjoittaen syksyllä)	MAY1 - MAB3	MAB4 - MAB8	MAB9 (1. jaksossa)
Lyhyt matematiikka (kirjoittaen keväällä)	MAY1 - MAB3	MAB4 - MAB6	MAB7 - MAB9

Arviointi

Osaamisen arvioinnissa kiinnitetään huomio laskutaitoon, menetelmien ja välineiden valintaan ja päätelmien täsmälliseen ja johdonmukaiseen perusteleamiseen. Kaikki kurssit arvioidaan numeroin (4-10).

Koulukohtaisten kurssien arvosanat eivät vaikuta alentavasti oppiaineen keskiarvoon. Opettajat tarkistavat jokaisen opiskelijan päättöarvosanan.

Oppimäärän vaihtaminen

Matematiikan oppimäärää vaihdettaessa pitkästä lyhyeen kursseja luetaan hyväksi seuraavasti: MAA2 → MAB2, MAA3 → MAB3, MAA6 → MAB7 ja MAA8 → MAB4 ja MAA10 → MAB5. Jos opiskelija pyytää, hänelle tulee järjestää mahdollisuus lisänäyttöihin osaamistason toteamiseksi.

Pitkä matematiikka

Pakolliset kurssit

MAY1 Luvut ja lukujonot

Reaaliluvut, peruslaskutoimitukset ja prosenttilaskenta; funktio, kuvaajan piirto ja tulkinta; lukujonot; logaritmi ja potenssi sekä niiden välinen yhteys sekä eksponenttiyhtälön ratkaiseminen.

MAA2 Polynomifunktiot ja -yhtälöt

Polynomit, polynomifunktiot, -yhtälöt ja epäyhtälöt. Toisen asteen yhtälöt sekä potenssifunktio ja -yhtälö.

MAA3 Geometria

Kuvioiden ja kappaleiden yhdenmuotoisuus, ympyrän geometriaa, trigonometriaa sekä kuvioihin ja kappaleisiin liittyvien pituuksien, kulmien, pinta-alojen ja tilavuuksien laskeminen.

MAA4 Vektorit

Vektorit, suorat ja tasot.

MAA5 Analyttinen geometria

Pistejoukon yhtälö; suoran, ympyrän ja paraabelin yhtälöt; itseisarvoyhtälön ja -epäyhtälön sekä yhtälöryhmän ratkaiseminen. Pisteen etäisyys suorasta.

MAA6 Derivaatta

Rationaaliyhtälö ja -epäyhtälö. Funktion raja-arvo, jatkuvuus ja derivaatta. Polynomifunktion, funktioiden tulon ja osamäärän derivoiminen. Polynomifunktion kulun tutkiminen ja ääriarvojen määrittäminen.

MAA7 Trigonometriset funktiot

Suunnattu kulma ja radiaani. Trigonometriset funktiot ja niiden derivaatat, sekä trigonometriset yhtälöt.

MAA8 Juuri- ja logaritmifunktiot

Potenssien laskusäännöt; juurifunktiot ja -yhtälöt; eksponenttifunktiot ja -yhtälöt; logaritmifunktiot ja -yhtälöt; yhdistetyn funktion derivaatta sekä juuri-, eksponentti- ja logaritmifunktioiden derivaatat.

MAA9 Integraalilaskenta

Integraalifunktio, määrätty integraali sekä pinta-alan ja tilavuuden laskeminen.

MAA10 Todennäköisyys ja tilastot

Diskreetti ja jatkuva tilastollinen jakauma; jakauman tunnusluvut; klassinen ja tilastollinen todennäköisyys; kombinatoriikka; diskreetti ja jatkuva todennäköisyysjakauma sekä normaalijakauma.

Syventävät kurssit**MAA11 Lukuteoria ja todistaminen**

Todistusmenetelmät; kokonaislukujen jaollisuus ja jakoyhtälö; Eukleideen algoritmi; alkuluvut ja Eratostheneen seula; aritmetiikan peruslause sekä kokonaislukujen kongruenssi.

MAA12 Algoritmit matematiikassa

Iterointi ja Newtonin menetelmä; polynomien jaollisuus sekä suorakaidesääntö, puolisuunnikassääntö ja Simpsonin sääntö.

MAA13 Differentiaali- ja integraalilaskennan jatkokurssi

Funktion jatkuvuuden ja derivoituvuuden tutkiminen; jatkuvien ja derivoituvien funktioiden yleisiä ominaisuuksia; käänteisfunktio; kahden muuttujan funktio ja osittaisderivaatta; funktioiden ja lukujonojen raja-arvot äärettömyydessä; epäoleelliset integraalit sekä lukujonon raja-arvo, sarjat ja niiden summa.

Koulukohtaiset kurssit

MAA14 Abikurssi

Kurssilla kerrataan pakollisten ja syventävien kurssien sisältöjä sekä lasketaan vanhoja ylioppilastehtäviä.

MAA15 Täydennyskurssi

Käsitellään eri aihealueita opiskelijoiden toivomusten mukaisesti.

Lyhyt matematiikka

Pakolliset kurssit

MAY1 Luvut ja lukujonot

Reaaliluvut, peruslaskutoimitukset ja prosenttilaskenta; funktio, kuvaajan piirto ja tulkinta; lukujonot; logaritmi ja potenssi sekä niiden välinen yhteys sekä eksponenttiyhtälön ratkaiseminen.

MAB2 Lausekkeet ja yhtälöt

Suureiden välinen lineaarinen riippuvuus ja verrannollisuus; ongelmanratkaisu; ensimmäisen asteen yhtälöiden ratkaiseminen sekä toisen asteen polynomifunktio; toisen asteen yhtälöiden ratkaiseminen ja yhtälöparien ratkaiseminen.

MAB3 Geometria

Kuvioiden yhdenmuotoisuus; suorakulmaisen kolmion trigonometria; kuvioiden ja kappaleiden pinta-alan ja tilavuuden määrittäminen sekä geometrian menetelmien käyttö koordinaatistossa.

MAB4 Matemaattisia malleja

Lineaarisen ja eksponentiaalisen mallin soveltaminen; potenssiyhtälön ratkaiseminen; eksponenttiyhtälön ratkaiseminen logaritmin avulla sekä lukujonot matemaattisina malleina.

MAB5 Tilastot ja todennäköisyys

Klassinen todennäköisyyslaskenta; diskreettien tilastollisten jakaumien tunnuslukujen määrittäminen; regression ja korrelaation käsitteet; havainto ja poikkeava havainto; ennusteiden tekeminen sekä kombinatoriikkaa.

MAB6 Talousmatematiikka

Indeksi-, kustannus-, rahaliikenne-, laina-, verotus- ja muita laskelmia sekä taloudellisiin tilanteisiin soveltuvia matemaattisia malleja lukujonojen ja summien avulla.

Syventävät kurssit

MAB7 Matemaattinen analyysi

Graafisia ja numeerisia menetelmiä; polynomifunktion derivaatta; polynomifunktion merkin ja kulun tutkiminen sekä polynomifunktion suurimman ja pienimmän arvon määrittäminen.

MAB8 Tilastot ja todennäköisyys II

Normaalijakauma ja jakauman normittamisen käsitteet; toistokoe; binomijakauma sekä luottamusvälin käsite.

Koulukohtaiset kurssit

MAB9 Abikurssi

Kurssilla kerrataan pakollisten ja syventävien kurssien sisältöjä sekä lasketaan vanhoja ylioppilastehtäviä.

Fysiikka

Opiskelijan kurssien suoritusjärjestys

1. opiskeluvuonna valitaan kurssit FY1, FY2, FY3 (FY10)
2. opiskeluvuonna valitaan kurssit FY4, FY5, FY6, (FY10)
3. opiskeluvuonna valitaan kurssit FY7 (FY8, FY9, FY10, FY11)

Arviointi

Kurssit FY1 – FY7 arvioidaan numeroarvosanoin (4-10).

Kursseista FY8 - FY10 voidaan antaa myös suoritusmerkintä.

Kurssi FY11 arvioidaan suoritusmerkinnällä (S/H).

Ohjeita

Mikäli opiskelet fysiikkaa vain yhden kurssin, valitse se lukujärjestykseesi keväälle.

Valtakunnallinen pakollinen kurssi FY1 opiskellaan ensimmäisenä. Valtakunnalliset syventävät kurssit suositellaan opiskeltavaksi numerojärjestyksessä. Tästä säännöstä voidaan tarvittaessa poiketa kurssien FY2 ja FY3 kohdalla, jotka opiskelija voi opiskella haluamassaan järjestyksessä. Lisäksi kurssi FY4 on opiskeltava ennen kurssia FY5 ja kurssi FY3 ennen kurssia FY6.

Koulukohtaisia syventäviä kursseja voi valita aikaisintaan 2. opiskeluvuonna (poikkeus FY10). Koulukohtaisten kurssien yhteydessä on mainittu kurssilla vaaditut pohjatiedot.

Pakolliset kurssit

FY1 Fysiikka luonnontieteenä

Perusvuorovaikutukset. Maailmankaikkeuden rakenne ja synty. Voima liikkeen muutoksen aiheuttajana ja liikeilmiöt. Tutkimukset ja mallintaminen fysikaalisen tiedon rakentumisessa, tulosten kerääminen ja esittäminen graafisesti sekä luotettavuuden arviointi.

Syventävät kurssit

FY2 Lämpö

Lämpö ja lämpötila. Kaasujen tilanmuutokset, lämpölaajeneminen ja paine. Kappaleiden lämpeneminen, jäähtyminen, olomuodon muutokset ja lämpöenergia. Mekaaninen työ, teho ja hyötysuhde. Energian säilymislaki lämpöopissa ja lämmön siirtymissuunta.

FY3 Sähkö

Sähkövirta, jännite ja resistanssi. Ohmin laki. Yksinkertaiset tasavirtapiirit ja Kirchhoffin lait. Sähköteho ja Joulen laki. Kondensaattori, diodi ja LED komponentteina. Sähköstaattinen vuorovaikutus, Coulombin laki ja sähkökenttä. Sähköturvallisuus, kytkentöjen tekeminen ja virtapiirien tutkiminen.

FY4 Voima ja liike

Vuorovaikutus liikkeen muutoksen aiheuttajana. Tasainen ja tasaisesti kiihtyvä suoraviivainen liike. Newtonin lait, voimakuvio ja voimien summa. Paino, kitka, noste ja väliaineen vastus. Liiketytöt. Momentti ja tasapaino pyörimisen suhteen. Liikemäärä ja sen säilymislaki, impulssiperiaate ja törmäykset. Liike- ja potentiaalienergia sekä mekaanisen energian säilymislaki.

FY5 Jaksollinen liike ja aallot

Tasainen ympyräliike. Gravitaatiovuorovaikutus. Harmoninen voima ja värähdysliike. Aaltoliikkeen synty ja aaltojen eteneminen. Aaltoliikkeen heijastuminen, taittuminen, diffraktio, interferenssi ja seisovat aallot. Ääni aaltoliikkeenä.

FY6 Sähkömagnetismi

Magnetismi, magneettinen vuorovaikutus ja magneettikenttä. Varatun hiukkasen liike sähkö- ja magneettikentässä. Sähkömagneettinen induktio, magneettivuo, induktiolaki ja Lenzin laki. Generaattori, muuntaja, vaihtovirran synty ja energian siirto sähkövirran avulla. Sähkömagneettisen säteilyn spektri. Valon heijastuminen, taittuminen, interferenssi ja diffraktio.

FY7 Aine ja säteily

Energian kvantittuminen. Sähkömagneettisen säteilyn kvantittuminen ja fotonit. Aaltohiukkasdualismi. Atomiytimen rakenne. Ydinreaktiot, ydinen energia, ytimen sidosenergia sekä energian ja massan vastaavuus. Radioaktiivisuus ja hajoamislaki. Säteilyturvallisuus ja säteilyn hyötykäyttö.

Koulukohtaiset kurssit

FY8 Kertauskurssi

Kurssilla kerrataan ja syvennetään aikaisempien kurssien aiheita mm. vanhojen ylioppilastehtävien avulla. Kurssia suositellaan fysiikan yo-kokeeseen valmistautuville.

FY9 Täydennyskurssi

Kurssilla täydennetään ja syvennetään kurssien FY1 – FY7 aikana opiskeltuja aihepiirejä. Kurssin sisältö sovitaan kunkin opetusryhmän kanssa erikseen.

FY10 Tähtitiede

Tähdet, galaksit ja planeetat. Uudet löydöt kuten mustat aukot ja kvasaarit. Perustiedot havaintojenteosta, tähtien säteilystä sekä taivaankappaleiden liikkeestä. Kurssin aikana pyritään vierailemaan tähtitornissa.

FY11 Fysiikan työkurssi

Kurssilla opiskelijat tutustuvat fysiikan kokeelliseen luonteeseen tekemällä fysiikan eri osa-alueisiin liittyviä töitä. Töiden aiheet valitaan opiskeltujen kurssien perusteella. Lisäksi kurssilla tutustutaan tietokoneavusteisiin mittaussmenetelmiin.

Kemia

Opiskelijan kurssien suoritusjärjestys

Pakollinen kurssi KE1 suoritetaan ensimmäisenä. Valtakunnalliset syventävät kurssit suoritetaan numerojärjestyksessä. Koulukohtaiset syventävät kurssit suoritetaan valtakunnallisten kurssien jälkeen.

Suosittelava opiskelutahti on seuraava:	
1. vuosi	KE1 (KE2)
2. vuosi	KE2 KE3 KE4
3.vuosi	KE5 KE6 KE7 KE8

Arviointi

Kurssin arvosanan antaminen perustuu monipuoliseen näyttöön ja opiskelijan käsitteellisten ja menetelmällisten tietojen ja taitojen havainnointiin. Arvioinnissa otetaan huomioon kokeellisen työskentelyn taidot sekä tiedon hankinnan ja käsittelyn taidot.

Kurssit KE1 – KE5 arvioidaan numeroarvosanoin (4-10). Kurseista KE6 ja KE7 voidaan antaa myös suoritusmerkintä. Kurssi KE8 arvioidaan suoritusmerkinnällä (S/H).

Pakolliset kurssit

KE1 Kemiaa kaikkialla

Kemian merkitys nykyaikana, jatko-opinnoissa ja työelämässä

Atomin rakenne ja jaksollinen järjestelmä pääpiirteissään

Alkuaineiden ja yhdisteiden ominaisuuksia

Aineiden ominaisuuksien selittäminen aineen rakenteen, kemiallisten sidosten ja poolisuuden avulla

Kysymykset tiedonhankinnan lähtökohtana

Turvallinen työskentely, aineen erotusmenetelmät, aineiden ominaisuuksien tutkiminen,

Havainnointi ja johtopäätösten tekeminen

Syventävät kurssit

KE2 Ihmisen ja elinympäristön kemiaa

Kemian merkitys hyvinvoinnin ja terveyden kannalta

Orgaanisten yhdisteiden, kuten hiilivetyjen, happi- ja typpiyhdisteiden, rakenteiden mallintaminen ja kuvaaminen erilaisilla malleilla

Avaruusrakenne ja isomeria

Orgaanisten yhdisteiden ominaisuuksien selittäminen rakenteen avulla

Ainemäärä ja pitoisuus

Työvälineiden ja reagenssien käyttö sekä liuosten valmistus

Aineen rakenteen analyysimenetelmät, kuten spektroskopia

KE3 Reaktiot ja energia

Kemian merkitys energiaratkaisujen ja ympäristön kannalta

Kemiallisen reaktion symbolinen ilmaisu ja tasapainottaminen

Epäorgaanisten ja orgaanisten yhdisteiden reaktioita sekä niiden sovelluksia

Aineen häviämättömyys kemiallisessa reaktiossa ja sen yksinkertainen laskennallinen käsittely

Energian häviämättömyys kemiallisessa reaktiossa, sidosenergia ja Hessin laki

Kaasujen ominaisuudet ja yleinen tilanyhtälö

Reaktioiden tutkiminen kokeellisesti, titraus analyysimenetelmänä, tutkimustulosten käsitteleminen, tulkitseminen ja esittäminen

KE4 Materiaalit ja teknologia

Kemian merkitys teknologiassa ja yhteiskunnassa

Metallien ja polymeerien ominaisuudet, käyttö ja elinkaari

Atomin ulkoelektronirakenne ja jaksollinen järjestelmä alkuaineiden jaksollisten ominaisuuksien selittäjänä

Hapetusluvut ja hapetus-pelkistysreaktiot

Sähkökemian keskeiset periaatteet: jännitesarja, normaalipotentiali, kemiallinen pari ja elektrolyysi

Kemiallisten reaktioiden laskennallinen soveltaminen

Tutkimuksen tai ongelmanratkaisun ideointi ja suunnittelu

Yhteistyön rooli kemiallisen tiedon tuottamisessa

KE5 Reaktiot ja tasapaino

Kemian merkitys kestävästä tulevaisuudesta rakentamisessa

Kemiallisen reaktion nopeus ja siihen vaikuttavia tekijöitä

Homogeeninen ja heterogeeninen tasapaino sekä tasapainotilaan vaikuttaminen

Happo-emästasapaino, vahvat ja heikot protolyytit ja puskuriliuokset

Tasapainoon liittyvät graafiset esitykset

Homogeenisen ja happo-emästasapainon laskennallinen käsittely

Tutkimustulosten ja -prosessin arviointi

Koulukohtaiset kurssit

KE6 Orgaaninen kemia

Syvennetään orgaanisen kemian kokonaiskuvaa

Orgaanisten yhdisteiden reaktioita ja synteesejä
Biokemiaa, esim. DNA

KE7 Kertauskurssi

Kerrataan muiden kemian kurssien aiheita vanhojen ylioppilastehtävien avulla
Syvennetään kemian kokonaiskuva
Kurssi on erittäin suositeltava kemian yo-kokeeseen valmistautuville

KE8 Työkurssi

Epäorgaanisen kemian laboratoriotöitä
Orgaanisia reaktioita ja synteesejä
Tutustumiskäynti Turun yliopiston kemian laitokselle
Kurssista saa suoritusmerkinnän

Biologia

Opiskelijan kurssien suoritusjärjestys

Pakolliset kurssit suositellaan suorittamaan numerojärjestyksessä. Pakolliset kurssit suoritetaan ensimmäisenä opiskeluvuotena. Kurssit 3-4 suoritetaan toisena ja kurssit 5-6 kolmantena opiskeluvuotena. Muiden kurssien suoritusjärjestys on vapaa.

Arviointi

Pakollisissa ja valtakunnallisissa syventävissä kurseissa (BI1 – BI5) on numeroarviointi (4 - 10). Arvosana tai suoritusmerkintä määräytyy kurssikokeiden, erilaisten projektitöiden, itsearvioinnin, vertaisarvioinnin sekä kotona ja tunnilla tehtävien harjoitusten ja/tai tuntityöskentelyn perusteella.

Itsenäisestä suorituksesta on sovittava kurssin alussa opettajan kanssa. Itsenäiseen suoritukseen kuuluu harjoituksia, projektitöitä, harjoituksia, itsearviointia ja/tai kurssikoe.

Pakolliset kurssit

BI1 Elämä ja evoluutio

Kurssi perehdyttää opiskelijaa tunnistamaan elämälle ja kaikille eliöille tunnusomaisia piirteitä ja ymmärtämään elämän edellytyksiä. Kurssilla tutustutaan myös biologian tapaan hankkia tietoa. Keskeinen näkökulma kurssilla on evoluutio ja sen merkityksen ymmärtäminen.

Opiskelija saa kokemuksia, jotka syventävät kiinnostusta biologiaa ja sen opiskelua kohtaan, käyttää ja arvioi kriittisesti biologisia tietolähteitä sekä ilmaisee ja perustelee erilaisia näkemyksiä biologialle ominaisella tavalla

BI2 Ekologia ja ympäristö

Kurssi tarkastelee ekologian perusteita ja sitä, miten elämän monimuotoisuus on uhattuna sekä Suomessa että muualla maailmassa. Keskeisinä teemoina ovat luonnon

monimuotoisuutta uhkaavat tekijät ja mahdollisuudet suojella monimuotoisuutta. Kurssi perehdyttää myös muihin ekologiin ympäristöongelmiin. Kurssilla tehdään itsenäisesti tai yhteistyössä muiden kanssa pienimuotoinen ekologiaa tai ympäristön tilaa koskeva tutkimus tai kehittämisprojekti.

Opiskelija oppii ekosysteemien toiminnan periaatteet ja kykenee arvioimaan ihmisen toiminnan vaikutuksia elolliseen luontoon. Opiskelija ymmärtää ekososiaalisen sivistyksen ja kestävän elämäntavan välttämättömyyden sekä oppii toimimaan niiden mukaisesti.

Syventävät kurssit

BI3 Solu ja perinnöllisyys

Kurssin tarkoituksena on auttaa opiskelijaa syventämään ymmärrystä elämän perusyksikön, solun rakenteesta ja toiminnasta. Kurssilla analysoidaan myös solun toiminnan ohjaamista, solujen lisääntymistä ja periytymisen perusteita. Kurssin työtavoille on keskeistä kokeellisuus ja opiskelijan omat tutkimukset.

Kurssilla opiskelija käyttää käsitteitä, malleja ja teorioita tarkastellessaan soluihin ja perinnöllisyyteen liittyviä ilmiöitä. Tarkoitus on syventää osaamistaan solun eri osien toiminnasta ja ymmärtää eliöiden toimintojen pohjautuvan solutason reaktioihin. Kurssilla opiskelija arvioi solujen ja geenien toimintaa koskevan tiedon merkitystä yksilön ja yhteiskunnan näkökulmasta sekä tutkii erilaisia soluja, solukoita ja kudoksia ja tulkitsee niiden rakenteita.

BI4 Ihmisen biologia

Kurssilla perehdytään ihmisen anatomiaan ja fysiologiaan. Keskeisiä tarkastelun kohteita ovat ihmisen elintoiminnot, lisääntyminen sekä perimän ja ympäristön merkitys ihmisen terveyteen. Kurssilla tarkastellaan ihmiselimistön kykyä sopeutua muutoksiin ja puolustautua ulkoisia uhkia vastaan.

Tavoitteena on, että opiskelija osaa analysoida kudosten ja elinten rakenteiden toimintaperiaatteita sekä ymmärtää ihmisen kemiallisen tasapainon säätelyä sekä ulkoisten ja sisäisten tekijöiden vaikutuksia siihen.

BI5 Biologian sovellukset

Kurssin tarkoituksena on, että opiskelija ymmärtää biologisen tutkimuksen merkityksen tulevaisuuden ongelmien ratkaisemisessa. Kurssilla perehdytään biologian erilaisiin sovelluksiin lääketieteessä, teollisuudessa, elintarviketuotannossa ja luonnonvarojen kestävän kehityksen mukaisessa käytössä. Keskeisiä tarkastelun kohteita ovat biotalouden, geeniteknologian ja mikrobiologian erilaiset sovellukset. Kurssilla opiskelija suunnittelee ja toteuttaa biologian soveltamiseen liittyvän kokeen tai tutkimuksen.

Kurssilla opiskelija saa kokemuksia bioteknologian ja muun biotalouden menetelmistä, tuotteista ja mahdollisuuksista edistää kestävää tulevaisuutta. Kurssilla opiskelija oppii ymmärtämään geeniteknologian mahdollisuudet lääketieteessä, teollisuudessa ja yksilöiden tunnistamisessa

Koulukohtaiset kurssit

BI6 Biologian kertauskurssi (½ kurssi)

Tavoitteena on biologian reaalikokeessa menestyminen. Kurssilla kerrataan valikoidusti pakollisten ja syventävien kurssien sisältöjä sekä harjoitellaan ylioppilaskokeeseen vastaamista.

Arviointi: Opiskelija voi valita joko suoritusmerkinnän tai numeroarvioinnin. Arviointiin vaikuttavat tehtävät/kokeet sovitaan kurssin alussa.

Maantiede

Opiskelijan kurssien suoritusjärjestys

Pakollinen kurssi suoritetaan ensimmäisenä. Syventävien kurssien 2-3 suoritusjärjestys on vapaa. Syventävä kurssi 4 ja soveltava koulukohtainen kurssi 5 suoritetaan kolmantena opiskeluvuotena.

Arviointi

Pakollisessa ja valtakunnallisissa syventävissä kurseissa (GE2-GE4) on numeroarviointi (4-10). Arvosana tai suoritusmerkintä määräytyy kurssikokeiden, erilaisten projektitöiden, itsearvioinnin, vertaisarvioinnin sekä kotona ja tunnilla tehtävien harjoitusten ja/tai tuntityöskentelyn perusteella. Koulukohtaisella kurssilla annetaan suoritusmerkintä tai numeerinen arvosana (4-10).

Itsenäiseen suoritukseen kuuluu harjoituksia, projektitöitä, harjoituksia, itsearviointia ja/tai kurssikoe.

Pakolliset kurssit

GE1 Maailma muutoksessa

Kurssi perehdyttää opiskelijan muuttuvan maailman ja sen alueellisten ongelmien tarkasteluun. Kurssin aikana seurataan ajankohtaista uutisointia eri puolilta maailmaa ja hahmotetaan globaaleja riskialueita sekä luonnonriskien, ympäristöriskien että ihmiskunnan riskien kannalta. Kurssilla havainnoidaan eri puolilla maailmaa tapahtuvaa myönteistä kehitystä sekä perehdytään riskeihin varautumiseen.

Syventävät kurssit

GE2 Sininen planeetta

Kurssilla tarkastellaan luonnonmaantieteen ilmiöitä ja syvennetään ilma-, vesi- ja kivikehän rakenteen ja toiminnan tuntemusta. Keskeisenä näkökulmana ovat luonnossa tapahtuvat prosessit ja niihin liittyvät syy-seuraussuhteet. Kurssilla tutustutaan luonnonmaantieteen tutkimusmenetelmiin ja harjoitellaan geomediala hyväksi käyttäen tulkitsemaan luonnonmaisemia ja niiden syntyä. Kurssi perehdyttää luonnonmaantieteellisen tiedon käyttöön yhteiskunnassa ja arkielämässä.

GE3 Yhteinen maailma

Kurssilla tarkastellaan ihmismaantieteen ilmiöitä ja syvennetään ihmistoiminnan alueellisten piirteiden tuntemusta. Keskeisenä näkökulmana on luonnonvarojen ja ympäristön tarjoamien mahdollisuuksien arviointi ihmistoiminnan kannalta. Kurssilla tutustutaan ihmismaantieteen tutkimusmenetelmiin ja harjoitellaan geomediala hyväksi käyttäen tulkitsemaan ihmistoiminnan jäsentymistä maapallolla. Kurssi perehdyttää ihmismaantieteellisen tiedon käyttöön yhteiskunnassa ja arkielämässä.

GE4 Geomedia - tutki, osallistu ja vaikuta

Kurssi perehdyttää aiemmilla kursseilla hankittujen maantieteellisten tietojen ja taitojen soveltamiseen tutkielman laatimisessa tai osallistumis- ja vaikuttamisprojektin toteuttamisessa. Keskeisiä näkökulmia kurssilla ovat osallistuva suunnittelu, maailmanlaajuiset kehitystrendit ja geomedian käyttö tutkimuksessa ja vaikuttamisessa.

Koulukohtaiset kurssit

GE5 Maantieteen kertauskurssi (½ kurssi)

Tavoitteena on maantieteen reaalikokeessa menestyminen. Kurssilla kerrataan valikoidusti pakollisten ja syventävien kurssien sisältöjä sekä harjoitellaan ylioppilaskokeeseen vastaamista.

Arviointi: Opiskelija voi valita joko suoritusmerkinnän tai numeroarvioinnin. Arviointiin vaikuttavat tehtävät/kokeet sovitaan kurssin alussa.

Terveystieto

Opiskelijan kurssien suoritusjärjestys

TE1 eli pakollinen kurssi suoritetaan ensimmäisenä. Muiden kurssien osalta suoritusjärjestys on vapaa.

Arviointi

Opiskelijalla on mahdollisuus suoritusmerkintään numeerisen arvioinnin sijaan, mikäli opiskelija suorittaa aineesta vain yhden pakollisen kurssin. Kurssit arvioidaan numeroin paitsi kurssit TE4 ja TE5, joista saa S/H-merkinnän. Arvosana tai suoritusmerkintä määräytyy kurssikokeiden, erilaisten projektitöiden, itsearviointin, vertaisarviointin sekä kotona ja tunnilla tehtävien harjoitusten ja/tai tuntityöskentelyn perusteella.

Itsenäisestä suorituksesta on sovittava kurssin alussa opettajan kanssa. Itsenäiseen suoritukseen kuuluu harjoituksia, projektitöitä, harjoituksia, itsearviointia ja/tai kurssikoe.

Pakolliset kurssit

TE1 Terveystieteen perusteet

Kurssilla syvennetään perusopetuksen aikana opittua terveysosaamista ja ymmärrystä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä. Lisäksi opitaan tunnistamaan ja arvioimaan terveyden edellytysten toteutumista omassa elämässä, lähiyhteisöissä ja ympäristöissä sekä yhteiskunnallisessa päätöksenteossa. Keskeistä on myös itsehoitovalmiuksien ja arjen terveysosaamisen kehittäminen, mielenterveyden suojaaminen sekä ajankohtaisten aiheiden käsittely.

Arviointi: Kurssi arvioidaan numeroarvosanana

Syventävät kurssit

TE2 Ihminen, ympäristö ja terveys

Kurssilla tarkastellaan terveyttä, hyvinvointia ja turvallisuutta voimavarana. Kurssilla perehdytään mm. ihmissuhteisiin, seksuaali- ja lisääntymisterveyteen, mielenterveyteen sekä erilaisiin kriiseihin ja niiden kohtaamiseen. Kurssilla syvennetään terveysviestinnän kriittisen tulkinnan taitoja ja pohditaan työhyvinvointiin, turvallisuuteen ja ergonomiaan vaikuttavia tekijöitä.

Arviointi: Kurssi arvioidaan numeroarvosanana

TE3 Terveystietä tutkimassa

Kurssilla luodaan kokonaiskuvaa terveyden edistämisen ja sairauksien ehkäisyn historiasta ja tulevaisuuden haasteista. Kurssilla vahvistetaan opiskelijan valmiuksia hankkia ja arvioida terveyteen liittyvää tutkimus- ja arkitietoa ja soveltaa terveysosaamista pienimuotoisessa tutkimustyössä. Kurssilla pohditaan myös terveyteen liittyviä eettisiä kysymyksiä ja terveyden edistämistä globaalilla tasolla.

Arviointi: Kurssi arvioidaan numeroarvosanana

Koulukohtaiset kurssit

TE4 Terveystiedon kertauskurssi (½ kurssi)

Tavoitteena on terveystiedon reaalikokeessa menestyminen. Kurssilla kerrataan valikoidusti pakollisten ja syventävien kurssien sisältöjä sekä harjoitellaan ylioppilaskokeeseen vastaamista.

Arviointi: Opiskelija voi valita joko suoritusmerkinnän tai numeroarvioinnin. Arviointiin vaikuttavat tehtävät/kokeet sovitaan kurssin alussa.

TE5 Terve keho & mieli

Kurssi antaa tietoa kehonhuollosta, liikuntavammoista ja niiden ehkäisystä sekä liikunnan merkityksestä ihmiselle. Kurssilla opiskellaan biomekaniikkaa ja anatomiaa terveystieteellisestä näkökulmasta. Kurssilla perehdytään mielenterveyteen voimavarana ja kerrataan harjoitusten kautta ravitsemuksen vaikutusta terveyteen. Kurssilla nostetaan myös esiin terveyteen liittyviä ajankohtaisaiheita.

Arviointi: Opiskelija voi valita joko suoritusmerkinnän tai numeroarvioinnin. Arviointiin vaikuttavat tehtävät/kokeet sovitaan kurssin alussa.

Evankelis-luterilainen uskonto

Opiskelijan kurssien suoritusjärjestys

Suoritusjärjestys: UE1 suoritetaan ensin (1.vuonna). Suositeltavaa on, että UE2 ja UE3 suoritetaan toisena opiskeluvuonna ja kurssit UE4 ja UE7 abivuotena.

Arviointi

Pakollisissa ja valtakunnallisissa syventävissä kurseissa on numeroarviointi (4 - 10). Arvosana tai suoritusero määräytyy tuntityöskentelyn, kurssikokeiden, erilaisten yksilö- tai ryhmäprojektien, itsearvioinnin, vertaisarvioinnin sekä kotona ja tunnilla tehtävien harjoitusten perusteella.

Itsenäinen suoritus: On mahdollista ensimmäisen kurssin jälkeen, mikäli arvosana osoittaa opiskelijan suoriutuvan itsenäisestä työskentelystä. Tällöin opiskelija tekee opettajan hänelle määräämät tehtävät, jotka voivat koostua mm. oppimispäiväkirjoista, oppikirjan tehtävistä, esseistä, ajankohtaisten lehtien seuraamisesta, osallistumisesta johonkin tapahtumaan havainnointiroolissa jne. Loppukoe on yhteinen muiden kurssilaisten kanssa. Tehtävät sovitaan kurssin alussa opettajan kanssa.

Pakolliset kurssit

UE1 Uskonto ilmiönä - kristinuskon, juutalaisuuden ja islamin jäljillä

Kurssilla käsitellään monipuolisia työmenetelmiä käyttäen Lähi-idän alueella syntyneiden suurten uskontojen kehitystä ja niiden keskeisiä sekä yhteisiä piirteitä. Lisäksi pohditaan näiden uskontojen vaikutusta yhteiskuntaan eri puolilla maailmaa ja merkitystä länsimaiselle kulttuurille.

UE2 Maailmanlaajuinen kristinuskon

Kurssilla käsitellään kristinuskon asemaa ja kulttuurivaikutuksia maailmassa. Lisäksi tutustutaan eri kristillisiin kirkkokuntiin ja kristillisperäisiin liikkeisiin/ uskontoihin sekä niiden erityispiirteisiin. Kurssilla tarkastellaan ajankohtaisia uskontoon liittyviä kysymyksiä, kuten esim. ihmisoikeudet ja uskonnonvapaus.

Syventävät kurssit

UE3 Maailmanuskontoja ja uskonnollisia liikkeitä

Kurssilla tutustutaan luonnonuskontoihin ja Intiassa, Kiinassa ja Japanissa syntyneisiin uskontoihin (hindulaisuus, buddhalaisuus, jainalaisuus, sikhismi, Kiinan vanhat uskonnot, taolaisuus, kungfutselaisuus, shintolaisuus ja uudet uskonnot). Uskonnoissa käsitellään niiden erityispiirteitä ja vaikutusta ko. alueen ja länsimaiden kulttuuriin, ajatteluun ja yhteiskuntaan.

UE4 Uskonto suomalaisessa yhteiskunnassa

Kurssi sisältää Suomen uskonnollisen kentän, ts. mitä uskontoja Suomessa on. Mitä suomalainen uskonnollisuus tai uskonnottomuus on, ja miten nämä näkyvät suomalaisten elämässä ja tavoissa samoin kuin julkisella sektorilla tai politiikassa. Kurssi voidaan osittain suorittaa projektityönä.

UE5 Uskonto tieteessä, taiteessa ja populaarikulttuurissa

Kurssissa tutustutaan uskonnon tutkimukseen ja menetelmiin sekä tarkastellaan uskonnon, taiteen ja populaarikulttuurin vuorovaikutusta, esim. miten uskonto ilmenee musiikissa, arkkitehtuurissa tai maalaustaiteessa.

Suuri painoarvo kurssin suorittamisessa on opiskelijan omalla työskentelyllä, joka voi olla esim. laajemman tutkielman tekeminen valitusta aiheesta.

UE6 Uskonnot ja media

Kurssi on luonteeltaan ajankohtaiskurssi, jossa tutustutaan eri medioissa esiintyviin ajankohtaisiin teemoihin, joilla on kytköksiä uskontoon. Lisäksi kurssilla perehdytään yhteen uskonnotutkimuksen alaan, tuotetaan uskontoon liittyvä mediasisältö tai tehdään media-analyysi. Kurssi painottaa opiskelijan omaa työskentelyä ja sisällön tuottamista.

Koulukohtaiset kurssit

UE7 Kertauskurssi abeille (½ kurssi)

Kurssilla kerrataan uskonnon pakollisten ja valtakunnallisten syventävien kurssien keskeisiä asioita sekä harjoitellaan uskonnon esseevastaamista ylioppilaskirjoituksia varten. Kurssilla on mahdollisuus syventää eri kurssien aiheita keskustellen. Arviointi annetaan S-merkintänä, kun opiskelija on ollut kurssilla aktiivisesti läsnä ja tehnyt vaadittavat tehtävät. Kurssin päätteeksi voidaan myös järjestää preliminäärikoe.

UE8 Raison seurakunnan järjestämät kurssit

Opiskelija voi suorittaa joko Isostoiminnan peruskurssin tai Pyhäkoulunopettaja -kurssin. Kurssit sisältävät teoriaa ja käytännön harjoitusta. Kurssit vastaavat pituudeltaan lukion kurssin oppimäärää, ja niistä saa S-merkinnän. Seurakunta vastaa koulutuksesta ja siitä saa myös erillisen seurakunnan antaman todistuksen. Tarkemmat tiedot kursseista saa Raison seurakunnasta.

Elämäkatsomustieto

Opiskelijan kurssien suoritusjärjestys:

Suoritusjärjestys on vapaa, mutta pääsääntöisesti vain yksi kurssi/opiskeluvuosi on tarjolla.

Arviointi: Valtakunnalliset pakolliset ja syventävät kurssit arvioidaan numeroin (4-10). Arvioinnissa otetaan kurssikokeen lisäksi huomioon opiskelijälähtöinen näyttö, kuten tuntiaktiivisuus, suulliset ja kirjalliset esitykset, henkilökohtainen osaaminen jollakin opiskeltavaan aiheeseen liittyvällä alueella jne. Pyrkimys vuorovaikutustaitojen harjoittamiseen muiden opiskelijoiden kanssa huomioidaan erityisesti.

Itsenäinen suoritus: Itsenäinen suoritus vaatii opiskelijalta omatoimista otetta ja aktiivista halua ottaa itse selvää asioista. Opettaja voi edellyttää opiskelijalta mm. esseiden ja referaattien laadintaa, oppimispäiväkirjoja, sekä tutustumis- ja haastattelukäyntejä erilaisiin yhteiskunnaliisiin ja kulttuurisiin tapahtumiin tai toimintoihin. Kurssikoe on yhteinen muiden kurssilaisten kanssa.

Pakolliset kurssit

ET1 Maailmankatsomus ja kriittinen ajattelu

Kurssilla tutustutaan maailmankatsomuksellisiin käsitteisiin ja niiden muotoutumiseen vaikuttaviin tekijöihin. Lisäksi tarkastellaan erilaisia maailmankatsomuksia ja harjoitellaan niiden piirteiden tutkimusta ja kriittistä analysointia.

ET2 Ihminen, identiteetti ja hyvä elämä

Kurssilla tutustutaan erilaisiin ihmiskäsityksiin sekä opiskelijan oman identiteetin rakentumisen osatekijöihin. Perehdytään myös ihmisoikeuskysymyksiin ja hyvän elämän osatekijöihin ihmisyhteisöissä, luonto ja eläimet mukaan lukien.

Syventävät kurssit

ET3 Yksilö ja yhteisö

Kurssilla tarkastellaan yksilöiden asemaa eri yhteisöissä toimijoina ja vaikuttajina. Tutustutaan erilaisiin poliittisiin ja taloudellisiin valtasuhteisiin Suomessa ja globaalisti sekä oikeudenmukaisen maailman rakentamiseen vaikuttaviin tekijöihin ja arvoihin.

ET4 Kulttuurit katsomuksen muovaajana

Kurssilla tutustutaan kulttuurin käsitteeseen, sen kehityksen teorioihin sekä kulttuuriperintöön. Perehdytään tarkemmin suomalaisen kulttuurin rakentumiseen ja sen monimuotoisuuteen sekä sen vuorovaikutukseen muiden kulttuurien kanssa.

ET5 Katsomusten maailma

Kurssilla pohditaan erilaisten uskontojen ja uskonottomien maailmankatsomusten vaikutusta kulttuuriin ja harjoitellaan erilaisten katsomusten arviointia tieteellisen tutkimuksen näkökulmista. Lisäksi tutustutaan vapaa-ajattelun historiaan sekä lähi-idän uskontoihin ja niiden vaikutukseen Euroopassa ja Suomessa.

Oma pienimuotoinen tutkielma ja pyrkimys kurssin aineiston kriittiseen arviointiin on mahdollinen arvosanaan vaikuttava tekijä.

ET6 Teknologia, maailmankatsomukset ja ihmiskunnan tulevaisuus

Kurssilla pohditaan kestävään tulevaisuuteen vaikuttavien osatekijöiden sisältöä kuten kulttuurievoluutiota, ihmiskunnan murroskohtia, valistuksen aatteita, teknologian kehitystä ja tulevaisuuden tutkimusta tieteen uusimpien tutkimusten valossa.

Tällä kurssilla on mahdollisuus tehdä oma tutkielma itseä kiinnostavasta alasta, joka koskee ihmiskunnan tulevaisuutta jollakin tavalla.

Historia

Opiskelijan kurssien suoritusjärjestys

HI1-kurssi suoritetaan ensin ja sitten opiskelija voi edetä HI2, HI3, HI4 tai HI5. Kurssit HI6-HI8 suoritetaan mieluiten abivuonna.

Arviointi

Pakollisissa ja valtakunnallisissa syventävissä kursseissa on numeroarviointi (4 - 10). Arvosana tai suoritusero määräytyy kurssikokeiden, erilaisten projektitöiden, itsearvioinnin, vertaisarvioinnin sekä kotona ja tunnilla tehtävien harjoitusten ja/tai tuntityöskentelyn perusteella. Itsenäisestä suorituksesta on sovittava kurssin alussa opettajan kanssa.

Itsenäiseen suoritukseen kuuluu harjoituksia, projektitöitä, harjoituksia, itsearviointia ja/tai kurssikoe.

Pakolliset kurssit

HI1 Ihminen ympäristön ja yhteiskuntien muutoksessa

Kurssi tarkastelee yksilön, yhteiskunnan ja luonnon välistä vuorovaikutusta eurooppalaisessa ja globaalissa kulttuuriympäristössä. Siinä pohditaan ihmisen ja luonnon suhdetta: miten ympäristö on vaikuttanut ihmisyyteen ja kulttuurien luonteeseen, ja miten ihminen puolestaan on muokannut luontoa? Lisäksi tarkastellaan talous- ja väestöhistorian suuria muutoksia ja harjoitellaan monipuolisen historiallisen lähteaineiston hyödyntämistä.

Arviointi: Kurssi arvioidaan numeroarvosanana, jossa huomioidaan kurssikoe, tuntiaktiivisuus, muu tuntityöskentely sekä mahdolliset kirjalliset tehtävät.

HI2 Kansainväliset suhteet

Kurssi pureutuu kansainvälisen politiikan keskeisiin tapahtumiin niiden taustoihin ja toimijoihin 1800-luvun lopusta nykyaikaan. Kurssilla tarkastellaan kansainvälisten kriisien synnyn taustatekijöitä sekä pohditaan ja analysoidaan maailman tapahtumia.

Arviointi: Kurssi arvioidaan numeroarvosanana, jossa huomioidaan kurssikoe, tuntiaktiivisuus, muu tuntityöskentely sekä mahdolliset kirjalliset tehtävät.

HI3 Itsenäisen Suomen historia

Kurssi käsittelee Suomen historian käännekohtia, suomalaisen yhteiskunnan kehitystä sekä poliittisia, taloudellisia ja kulttuurisia muutoksia autonomian ajan loppupuolelta nykypäivään. Kurssilla perehdytään Suomen historian erilaisiin lähteisiin, muuttuviin tulkintoihin ja historian tiedon käyttöön.

Arviointi: Kurssi arvioidaan numeroarvosanana, joka perustuu kurssikokeeseen, tuntiaktiivisuuteen, muuhun tuntityöskentelyyn sekä mahdolliseen laajahkoon kirjalliseen työhön.

Syventävät kurssit

HI4 Eurooppalaisen maailmankuvan kehitys

Kurssi tarkastelee yhteiskunnallisen ajattelun, aatteiden ja ihmisoikeuksien kehittymistä sekä myyttisiä, uskonnollisia ja tieteellisiä maailman selityksiä antiikista nykypäivään. Kurssilla perehdytään taiteeseen ja tieteeseen oman aikansa ilmentäjinä Euroopassa. Tarkastelun kohteena on eurooppalainen ihminen, yksilön ja yhteiskunnan suhde, sukupuoli ja arkielämä-

Arviointi: Kurssi arvioidaan numeroarvosanana, jossa huomioidaan kurssikoe, tuntiaktiivisuus, muu tuntityöskentely sekä mahdolliset kirjalliset tehtävät tai suulliset esitykset.

HI5 Ruotsin itämaasta Suomeksi

Kurssilla tarkastellaan Suomen ja suomalaisten kehitysvaiheita muinaissuomalaisesta yhteiskunnasta 1800-luvun alkupuolelle. Kurssilla korostuu Suomen asema Itämeren piirissä,, Ruotsin valtakunnan osana ja osana länsieurooppalaista kulttuuriyhteisöä. Paikallishistorian avulla konkretisoidaan tapahtumia ja tuodaan ne lähemmäksi opiskelijan omaa elämää ja elinympäristöä.

Arviointi: Kurssista annetaan numeroarvosana, joka perustuu kurssikokeeseen, erilaisten tehtävien suorittamiseen, tuntiaktiivisuuteen sekä osallistumiseen erilaisiin työtapoihin.

HI6 Maailman kulttuurit kohtaavat

Kurssilla käsitellään Euroopan ulkopuolisten kulttuuripiirien historiaa. Kurssilla perehdytään joihinkin seuraavien alueiden kulttuureista: alkuperäiskulttuurit, arktiset kulttuurit, Amerikka, Aasian ja Afrikan kulttuurit sekä Islamin kulttuuri. Kulttuureita tarkastellaan myös ei-eurooppalaisesta näkökulmasta ja pyritään luomaan lähtökohdat eri kulttuurien ymmärtämiselle.

Arviointi: Kurssista annetaan numeroarvosana, joka pohjautuu opiskelijoiden laatimiin suullisiin tai kirjallisiin esityksiin sekä kirjatenttiin.

Koulukohtaiset kurssit

HI7 "Missä mennään?" - ajankohtaiskurssi

Kurssilla tarkastellaan sekä Suomen että globaalia lähihistoriaa ja nykyhetken tapahtumia ja ongelmia. Pääpaino on ajankohtaisuudessa. Kurssilla selvitetään asioiden / tapahtumien / ongelmien taustoja, syntyä ja kehityskulkua, joiden avulla pyritään ymmärtämään ja analysoimaan nykytilannetta sekä visioimaan tulevaisuutta.

Arviointi: Kurssista annetaan suoritusero (S), kun opiskelija on ollut kurssilla aktiivisesti läsnä ja osallistunut tuntityöskentelyyn, tehnyt kaikki vaadittavat tehtävät sekä suorittanut mahdollisen kurssikokeen hyväksyttävästi. Hylätty suoritus on H.

HUOM! Kurssi on tärkeä yo-kirjoittajille.

HI8 Historia toistaa itseään - abien kertauskurssi (½ kurssi)

Kurssi on tarkoitettu yo-reaaliin valmistautuville historian kirjoittajille. Siinä kerrataan historian pakollisten ja valtakunnallisten syventävien kurssien (HI1-HI6) keskeisiä asioita.

Arviointi: Kurssista annetaan suoritusmerkintä (S), kun opiskelija on ollut kurssilla aktiivisesti läsnä ja tehnyt vaadittavat tehtävät. Kurssin päätteeksi voidaan myös pitää loppukoe (preliminääri). Hylätty kurssi on H.

Yhteiskuntaoppi

Opiskelijan kurssien suoritusjärjestys

YH1-kurssi suoritetaan ensin ja sitten opiskelija voi edetä vapaasti kursseihin YH2, YH3 ja YH4. Kurssi YH6 suositellaan suoritettavaksi 1. tai 2. vuonna. Kertauskurssi YH5 kannattaa jättää abivuoteen.

Arviointi

Pakollisissa ja valtakunnallisissa syventävissä kursseissa on numeroarviointi (4 - 10). Arvosana tai suoritusmerkintä määräytyy kurssikokeiden, erilaisten projektitöiden, itsearvioinnin, vertaisarvioinnin sekä kotona ja tunnilla tehtävien harjoitusten ja/tai tuntityöskentelyn perusteella.

Itsenäisestä suorituksesta on sovittava kurssin alussa opettajan kanssa. Itsenäiseen suoritukseen kuuluu harjoituksia, projektitöitä, harjoituksia, itsearviointia ja/tai kurssikoe.

Pakolliset kurssit

YH1 Suomalainen yhteiskunta

Kurssilla perehdytään valtiollisiin ja yhteiskunnallisiin järjestelmiin. Keskeisiä näkökulmia ovat demokratia, tasa-arvo, yhteiskunnan perusrakenteiden kehitys, oikeus ja turvallisuusjärjestelmät, hyvinvointivaltio sekä valta ja vaikuttaminen. Tavoitteena on, että opiskelija osaa arvioida kriittisesti yhteiskunnallista tietoa ja tarkastella yhteiskuntaa analyyttisesti erilaisista näkökulmista. Kurssi korostaa aktiivista kansalaisuutta - vastuuta ja halua vaikuttaa yhteiskunnallisiin asioihin.

Arviointi: Kurssista annetaan numeroarvosana, joka perustuu kurssikokeeseen, erilaisiin opiskelijatöihin sekä tuntityöskentelyyn.

YH2 Taloustieto

Kurssi johdattaa opiskelijat ymmärtämään talouden toimintaperiaatteita ja ajankohtaisia kysymyksiä sekä talouspoliittista keskustelua. Se käsittelee mikro- ja makrotalouden kysymyksiä kansalaisten, yritysten ja valtioiden näkökulmista. Kurssilla perehdytään talouden ja politiikan kytköksiin, työnteon ja yrittämisen rooliin hyvinvointivaltion rahoittamisessa sekä tarkastellaan talouden ja ympäristön suhdetta kestäväen kehityksen näkökulmasta.

Arviointi: Kurssista annetaan numeroarvosana, joka perustuu kurssikokeeseen, tuntityöskentelyyn ja oppilastöihin. Lisäksi opiskelijan erityinen taloustiedon harrastus huomioidaan.

YH3 Suomi, Eurooppa ja muuttuva maailma

Kurssi perehdyttää opiskelijat Euroopan taloudelliseen ja poliittiseen yhdentymiseen ja yksittäisen kansalaisen asemaan yhdentyvässä Euroopassa ja globalisoituvassa maailmassa. Euroopan unionin kansalaisuutta ja sen antamia mahdollisuuksia pohditaan erityisesti nuorten näkökulmasta. Kurssin toteuttamisessa painotetaan tutkivaa oppimista, jossa tarkastellaan monipuolisia informaatio lähteitä, mediaa ja digitaalisia lähteitä hyödyntäen.

Arviointi: Kurssista annetaan numeroarvosana, joka perustuu kurssikokeeseen, tuntityöskentelyyn ja opiskelijatöihin

Syventävät kurssit

YH4 Kansalaisen lakitieto

Kurssi antaa perustiedot Suomen oikeusjärjestyksestä ja Euroopan Unionin lainsäädännöstä. Kurssi opettaa opiskelijaa valvomaan omia oikeuksia sekä hoitamaan yksinkertaiset oikeustoimet itse. Kurssilla keskitytään tavallisen kansalaisen arjessa kohtaamiin lainopillisiin tilanteisiin ja ongelmiin: kuluttajasuoja, asuminen, velka sekä perhe- ja työasia.

Arviointi: Kurssista annetaan numeroarvosana, joka perustuu kurssikokeeseen, tuntiaktiivisuuteen sekä yleiseen tuntityöskentelyyn. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota asiasisältöjen lisäksi keskeisten käsitteiden hallintaan.

Koulukohtaiset kurssit

YH5 Yhteiskuntaopin abikurssi (½ kurssi)

Kurssi on tarkoitettu yo-reaaliin valmistautuville opiskelijoille. Kurssilla kerrataan ja päivitetään erityisesti pakollisten ja valtakunnallisten syventävien kurssien keskeisiä asioita sekä harjoitellaan ylioppilastehtäviin vastaamista erilaisten tehtävätyyppien avulla.

Arviointi: Kurssista annetaan suoritusmerkintä (S), kun opiskelija on ollut kurssilla aktiivisesti läsnä ja tehnyt vaadittavat tehtävät. Kurssin päätteeksi voidaan myös pitää loppukoe (preliminääri). Hylätty kurssi on H.

YH6 Yrittäjäkurssi

Kurssin tavoitteena on luoda katsaus yrittäjyyteen ja vahvistaa opiskelijan yrittäjämäistä asennetta. Yrittäjyyteen perehdytään käytännönläheisesti tekemällä yhteistyötä alueen yrittäjien kanssa. Opiskelijat voivat mm. osallistua 24h-leirille, järjestää erilaisia koulun tapahtumia ja seurata päivän yrittäjän arkea. Kurssiin kuuluu myös yritys- ja yrittäjävierailut. Kurssi on tarkoitettu ensimmäisen ja toisen vuoden opiskelijoille.

Arviointi: Kurssista annetaan suoritusmerkintä (S), kun opiskelija on ollut kurssilla aktiivisesti läsnä ja tehnyt vaadittavat tehtävät. Hylätty kurssi on H.

Psykologia

Opiskelijan kurssien suoritusjärjestys

Psykologian kursseista pakollinen PS1 valitaan lukio-opintojen alussa ensimmäisenä vuonna, koska se käsittelee mm. oppimista. PS2, PS3, PS4 ja PS5 on suositeltavaa suorittaa numerojärjestyksessä. Jos kirjoitat psykologian abivuoden syksyllä, valitse PS5 toiselle vuodelle. PS6 kurssin voi ottaa toisena tai kolmantena vuonna. PS7 kurssi suoritetaan viimeisenä.

Arviointi

Arvosana tai suoritusmerkintä määräytyy kurssikokeiden, erilaisten projektitöiden, itsearvioinnin, vertaisarvioinnin sekä kotona ja tunnilla tehtävien harjoitusten ja/tai tuntityöskentelyn perusteella.

Itsenäisestä suorituksesta on sovittava kurssin alussa opettajan kanssa. Itsenäiseen suoritukseen kuuluu harjoituksia, projektitöitä, itsearviointia ja/tai kurssikoe.

Pakolliset kurssit

PS1 Psyykkinen toiminta ja oppiminen

Kurssilla tutustutaan psykologisen tutkimuksen tekemiseen sekä ihmisen toiminnan selittämiseen ja ymmärtämiseen biologisten, psyykkisten ja sosiaalisten tekijöiden kautta. Opiskelija saa perustiedot ihmisen psykologisista toiminnoista kuten tunteista, motivaatiosta, tiedonkäsittelystä ja oppimisesta sekä tutustuu yhteen valinnaiseen ihmisen toimintaan liittyvään ilmiöön esim. aggressiivisuuteen, riippuvuuksiin, sosiaaliseen vuorovaikutukseen tai syömiskäyttäytymiseen. Opiskelija oppii myös havainnoimaan ja pohtimaan omaa ja muiden ihmisten toimintaa psykologisten käsitteiden ja mallien avulla.

Arviointi: Kurssi arvioidaan numeroarvosanana

Syventävät kurssit

PS2 Kehittyvä ihminen

Kurssilla tarkastellaan ihmisen psyykkistä kehitystä sekä kehitykseen vaikuttavia hermoston toiminnan periaatteita. Kurssilla perehdytään erityisesti lapsuus- ja nuoruusiän kehityksen eri osa-alueisiin. Kurssin tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää yksilön kehityksen perustana olevia psyykkisiä, biologisia ja sosiaalisia tekijöitä ja näiden keskinäistä riippuvuutta sekä osaa soveltaa kehityspsykologista tietoa omaan elämäänsä.

Arviointi: Kurssi arvioidaan numeroarvosanana

PS3 Tietoa käsittelevä ihminen

Kurssilla perehdytään ihmisen tiedonkäsittelyn toimintoihin sekä näiden toimintojen taustalla oleviin hermostollisiin perusteisiin ja niiden tutkimiseen. Kurssin tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää tiedonkäsittelyn toimintojen, kuten havaitsemisen, tarkkaavaisuuden, muistin, ongelmanratkaisun,

päätöksenteon ja kielen yleisiä periaatteita ja hermostollista perustaa sekä osaa soveltaa niitä tiedonkäsittelyyn liittyvien ilmiöiden tarkastelemiseen.

Arviointi: Kurssi arvioidaan numeroarvosanana

PS4 Tunteet, psyykkinen hyvinvointi ja mielenterveys

Kurssilla tarkastellaan tunteita, psyykkistä hyvinvointia ja mielenterveyttä sekä niihin liittyvää tutkimusta. Kurssin tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää psyykkiseen hyvinvointiin vaikuttavia tekijöitä ja osaa soveltaa niitä omaan elämäänsä. Lisäksi tavoitteena on ymmärtää tunteiden, nukkumisen ja mielenterveyden yleisiä psykologisia tekijöitä ja näiden merkitystä ihmisen hyvinvoinnille. Kurssilla opiskelija tutustuu yleisimpiin mielenterveyden häiriöihin ja niiden hoitoon sekä syventyy yhteen valitsemaansa mielenterveydenhäiriöön.

Arviointi: Kurssi arvioidaan numeroarvosanana

PS5 Persoonallisuus ja yksilölliset erot

Kurssilla tarkastellaan ihmisen persoonallisuutta ja sen tutkimusta sekä yksilöiden välisiä eroja ja sosiaalisen ympäristön merkitystä ihmisen toimintaan. Kurssin tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää persoonallisuus-käsitteen laaja-alaisuuden sekä keskeisiä yksilöiden välisiä eroja kuten temperamentti, persoonallisuuden piirteet, älykyys ja lahjakkuus. Lisäksi tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää sosiaalisten suhteiden, tilannetekijöiden ja kulttuurin vaikuttavan yksilöiden toimintaan.

Arviointi: Kurssi arvioidaan numeroarvosanana

Koulukohtaiset kurssit

PS6 Sosiaalipsykologia

Kurssilla syvennyttään siihen, millaiset ilmiöt vaikuttavat ihmisten väliseen vuorovaikutukseen ja erilaisten ryhmien toimintaan. Kurssilla käsiteltäviä valinnaisia teemoja ovat esimerkiksi sosiaalinen havaitseminen ja ryhmäprosessit, rakkaus, aggressiivisuus, prososiaalisuus, kulttuurinen moninaisuus, köyhyys ja rikkaus, ilmastonmuutos sekä vaikuttaminen ja media. Tavoitteena on oppia ymmärtämään itseä ryhmän jäsenenä ja ymmärtämään, mitkä eri tekijät vaikuttavat yksilön toimintaan ryhmässä ja sosiaalisessa vuorovaikutuksessa.

Arviointi: Kurssi arvioidaan suoritusmerkintänä (S)

PS7 Kertauskurssi ylioppilaskirjoituksiin valmistautuville (½ kurssi)

Kurssilla kerrataan psykologian kurssien keskeisiä asioita. Tarkoituksena on kytkeä yhteen eri kurssien aikana opittuja sisältöjä ja luoda kokonaiskuva ihmisen toiminnasta. Lisäksi kurssilla harjoitellaan ylioppilastehtäviin vastaamista erilaisten harjoitusten avulla.

Arviointi: Kurssi arvioidaan suoritusmerkintänä (S)

PS8 Opintokamu – hyvinvointia lukiolaiselle

Opintokamu-kurssi on itsenäisesti opiskeltava verkossa suoritettava kokonaisuus. Kurssin tarkoitus on tukea lukiolaisen hyvinvointia ja antaa työkaluja oman opiskeluelämän helpottamiseen. Kurssi antaa tietoja ja opettaa taitoja, joiden avulla omaa opiskelua voi sujuvoittaa ja tehostaa. Kurssilla käsitellään myös sosiaalisia suhteita ja ryhmätyöskentelytaitoja sekä tunteisiin ja mielen hyvinvointiin liittyviä asioita.

Arviointi: Kurssi arvioidaan suoritusmerkintänä (S)

Filosofia

Kurssien suoritusjärjestys

F11 suoritetaan ensimmäisenä opiskeluvuonna, ja sen jälkeen muiden kurssien suoritusjärjestys on vapaa.

Arviointi: Pakolliset ja valtakunnalliset syventävät kurssit arvostellaan asteikolla 4-10.

Kurssien arvioinnissa otetaan huomioon kaikenlainen näyttö päättökokeen lisäksi kuten tuntitehtävien ja läksyjen tekeminen, suulliset ja kirjalliset esitykset, henkilökohtainen osaaminen, pyrkimys osallistua yhteiseen tuntikeskusteluun ja omien kannanottojen muodostaminen.

Itsenäinen suoritus: On mahdollista ensimmäisen kurssin jälkeen, mikäli saatu arvosana osoittaa opiskelijan suoriutuvan itsenäisesestä työskentelystä. Tällöin opiskelija tekee opettajan hänelle määräämät tehtävät, jotka voivat koostua mm. oppimispäiväkirjoista, oppikirjan tehtävistä, esseistä, ajankohtaisten lehtien seuraamisesta, filosofisten artikkelien kriittisestä arvioinnista, omien ajattelutaitojen kehityksen arvioinnista jne. Loppukoe on yhteinen muiden kurssilaisten kanssa.

Pakolliset kurssit

F11 Johdatus filosofiseen ajatteluun

Tutustutaan filosofian luonteeseen ja sen menetelmiin. Mitä on pätevä päättely, miten tietoa hankitaan ja arvioidaan sekä tutustutaan joihinkin keskeisiin filosofisiin kysymyksiin mm. olevan luonteesta.

F12 Etiikka

Perehdytään filosofisen etiikan keskeisiin käsitteisiin ja teorioihin. Tutustutaan etiikan luonteeseen; moraalien syntyteorioihin sekä erilaisiin olemassa oleviin näkemyksiin hyvästä ja merkityksellisestä elämästä. Ympäristöfilosofian perusteisiin tutustuminen.

Syventävät kurssit

F13 Yhteiskuntafilosofia

Tutustutaan yhteiskuntafilosofian keskeisiin käsitteisiin ja kysymyksiin; millainen on hyvä yhteiskunta, mitä on oikeudenmukaisuus. Vallan käyttö ja sen oikeuttaminen, demokratia ja sen kilpailijat,

poliittiset ihanteet ja yhteiskunnalliset jännitteet. Otetaan esille ajankohtaisia yhteiskuntafilosofisia kysymyksiä.

FI4 Tieto, tiede ja todellisuus

Tutustutaan todellisuuden luonnetta koskeviin kysymyksiin kuten; mitä on oleva, oliot, muutos, ja liike. Tarkastellaan tieto-opillisia kysymyksiä totuuden luonteesta, tiedon mahdollisuuksista ja rajoista. Tieteellisen tiedon luonne ja sen menetelmät.

Opinto-ohjaus

Opiskelijan kurssien suoritusjärjestys

OP1 suoritetaan ensimmäisenä lukuvuotena ja OP2 hajautetusti toisen ja kolmannen lukuvuoden aikana. OP3 alkaa ensimmäisen lukuvuoden kevätlukukaudella ja jatkuu koko toisen lukuvuoden.

Arviointi

Kaikista kursseista annetaan suoritusmerkintä (S=suoritettu, H=hylätty).

Pakolliset kurssit

OP1 Minä opiskelijana

Kurssilla perehdytään lukio-opintojen käytänteisiin ja rakenteeseen sekä ylioppilastutkintoon. Myös itsensä kehittäminen, esim. opiskelutaidot, omien vahvuuksien löytäminen ja yritteliäisyys, ovat oleellinen osa kurssia.

OP2 Jatko-opinnot ja työelämä

Kurssilla keskitytään lukion jälkeisiin opintovaihtoehtoihin, työelämäntuntemukseen ja -taitoihin sekä ura- ja elämäntaloustietoon.

Koulukohtaiset kurssit

OP3 Tutorkurssi

Kurssilla keskitytään vuorovaikutustaitojen kehittämiseen sekä toisen ihmisen kohtaamiseen: harjoitellaan ensimmäisen vuoden lukio-opiskelijoiden auttamista, tukemista, opastamista ja ohjaamista. Lukio-opinnoista tiedottaminen perusasteen oppilaille ja heidän huoltajilleen sekä osallistuminen koulun kehittämis- ja yhteistyöprojekteihin ovat osa kurssia.

Liikunta

Liikunnanopetuksen tehtävänä on opettaa opiskelijalle sellaisia taitoja ja tietoja, joiden avulla hän pystyy ylläpitämään ja kehittämään fyysistä, sosiaalista ja psyykkistä toimintakykyään sekä hyvinvointiaan. Liikunnan opetuksella tuetaan opiskelijaa vastuulliseen omasta fyysisestä

aktiivisuudesta ja toiminta- ja opiskelukyvystä huolehtimiseen sekä istuvan elämäntavan vähentämiseen. Opetuksessa korostetaan terveyttä ja hyvinvointia edistävän liikunnan merkitystä osana liikunnallista elämäntapaa. Liikunnassa opiskelija kokee iloa, onnistumista ja liikunnallista pätevyyttä sekä oppii keinoja oman jaksamisen ylläpitämiseen ja kehittämiseen. Liikunnassa edistetään kaikkien opiskelijoiden tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta, osallisuutta, kestävä elämäntapaa, yhdessä toimimisen taitoja, toisten huomioon ottamista ja yhteisöllisyyttä. Liikunnan tehtävää ja tavoitteita toteutetaan opettamalla kesä- ja talviliikuntaa sekä sisä- ja ulkoliikuntaa turvallisesti ottaen monipuolisesti huomioon opiskeluympäristöjen tarjoamat mahdollisuudet. Toimintakykyä koskevien sisältöjen osalta tehdään yhteistyötä terveystiedon kanssa. Opetuksessa ja ryhmiä muodostettaessa otetaan huomioon henkinen ja fyysinen turvallisuus. Opiskelijat osallistuvat toiminnan suunnitteluun ja ottavat vastuuta omasta ja ryhmän toiminnasta. Liikuntateknologian avulla voidaan tukea opetuksen tavoitteiden saavuttamista. Opetuksen eriyttämisessä otetaan huomioon opiskelijoiden yksilöllisiä lähtökohtia ja kehitystarpeita.

Opetuksen tavoitteet

Oppiaineen opetuksen tavoitteena on fyysisen, sosiaalisen ja psyykkisen toimintakyvyn edistäminen. Opiskelija oppii liikkumaan aktiivisesti ja turvallisesti sekä pitämään huolta fyysisestä aktiivisuudestaan ja toimintakyvystään. Fyysisen toimintakyvyn osalta tavoitteena on oppia soveltamaan liikunnallisia perustaitoja ja -tietoja erilaisissa liikuntatehtävissä, -muodoissa ja -lajeissa eri vuodenaikoina ja eri olosuhteissa. Opiskelija oppii arvioimaan ja sen pohjalta harjoittamaan fyysisiä ominaisuuksiaan (voima, kestävyys, liikkuvuus ja nopeus). Liikunnanopetuksen sosiaalisen ja psyykkisen toimintakyvyn tavoitteisiin kuuluvat parhaansa yrittäminen, aktiivinen työskenteleminen, pitkäjänteinen itsensä kehittäminen sekä toisia kunnioittava vuorovaikutus. Opiskelija ottaa vastuuta omasta ja yhteisestä toiminnasta, ottaa toiset huomioon sekä oppii auttamaan ja avustamaan muita liikuntatunneilla.

Opiskelijan kurssien suoritusjärjestys

Pakolliset kurssit:

LI1 1. lukuvuotena, LI2 toisena.

Muut liikuntakurssit suositellaan valittavan LI1 -kurssin suorittamisen jälkeen.

LI4 -kurssi suoritetaan 2. lukuvuotena.

Arviointi

Liikunnan arvioinnin tehtävänä on antaa opiskelijalle palautetta opetuksen tavoitteiden saavuttamisesta, oppiaineen opiskelun etenemisestä ja edistää opiskelijan oppimista. Liikunnan arviointi koostuu sekä fyysisen toimintakyvyn että sosiaalisen ja psyykkisen toimintakyvyn opetuksen tavoitteiden saavuttamisesta. Fyysisten kunto-ominaisuuksien tasoa ei käytetä arvioinnin perusteena. Opetuksessa ja arvioinnissa tulee ottaa huomioon opiskelijan terveydentila ja erityistarpeet.

Pakolliset kurssit

Pakollisilla kursseilla syvennetään peruskoulussa opittuja liikuntataitoja ja -tietoja sekä annetaan mahdollisuus tutustua erilaisiin liikuntamuotoihin ja -lajeihin. Opetus tukee opiskelijoiden toimintakykyä ja kokonaisvaltaista hyvinvointia, kasvua osallisuuteen sekä kannustaa terveyttä edistävän liikunnan harrastamiseen ja liikkuvan elämäntavan omaksumiseen.

Tarvittaessa opetusta eriytetään opiskelijälähtöisesti.

Kurssien suunnittelussa tulee ottaa huomioon vuodenaikat niin, että pakollisten kurssien aikana pyritään harjoittamaan kesä- ja talviliikuntaa sekä sisä- ja ulkoliikuntaa. Opetuksessa tulee korostaa

liikunnan vaikutusta terveyteen ja hyvinvointiin. Opiskelussa huomioidaan turvallisuus ryhmiä muodostettaessa.

Lukion liikunnan päätehtävänä on saada opiskelija liikkumaan säännöllisesti, aktiivisesti ja mielellään, siksi kursseilla kokeillaan mahdollisimman monia erilaisia liikuntalajeja ja opastetaan myös koulun ulkopuolisten liikuntamahdollisuuksien käyttöön.

Opiskelijan toivotaan oppivan vastaamaan fyysisestä kunnostaan ja sen kehityksen seuraamisesta itsenäisesti ja myös samalla nauttivan liikunnan psyykkisistä ja sosiaalisista vaikutuksista.

LI1 Energiaa liikunnasta

Tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää fyysisen aktiivisuuden ja toimintakyvyn terveyden ja hyvinvoinnin perusedellytyksenä. Opiskelija harjaantuu liikuntataidoissaan ja kehollisessa ilmaisussaan sekä saa tietoja ja kokemuksia fyysisten ominaisuuksien harjoittamisesta monipuolisesti. Opiskelija saa kokemuksia yhdessä liikkumisesta reilun pelin hengessä. Opiskelijan koettu liikunnallinen pätevyys vahvistuu uuden oppimisen, liikunnan tuoman ilon ja virkistykseen myötä. Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat liikunnallisten perustaitojen soveltaminen ja fyysisten ominaisuuksien harjoittaminen eri liikuntatehtävissä, -muodoissa ja -lajeissa opiskeluympäristön mahdollisuuksia monipuolisesti käyttäen.

LI2 Aktiivinen elämäntapa

Tavoitteena on opettaa ja kannustaa opiskelijaa liikunnallisen elämäntavan omaksumiseen sekä riittävän päivittäisen fyysisen aktiivisuuden saavuttamiseen. Opiskelijaa ohjataan ymmärtämään, että liikuntaharrastusten lisäksi toimintakykyä, terveyttä ja hyvinvointia tukeva fyysinen aktiivisuus muodostuu arjen valinnoista ja pitkäkestoisen istumisen välttämisestä. Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat fyysisten ominaisuuksien arviointi, hengitys- ja verenkiertoelimistöä kuormittava liikunta, lihaskuntoharjoittelu ja kehonhuolto. Opiskelijat ohjataan havainnoimaan arkisia toimintatapojaan ja valintojaan fyysisen aktiivisuuden ja terveyden näkökulmista. Opiskelijat saavat ohjausta ja palautetta liikunnallisen elämäntavan ja fyysisesti aktiivisen arjen toteuttamiseen.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

Kurssien tavoitteena on kokonaisvaltaista hyvinvointia ja terveyttä edistävän liikunnan harjoittaminen, vastuu omasta ja yhteisestä toiminnasta sekä myönteiset kokemukset omasta kehosta, koetusta liikunnallisesta pätevyydestä ja yhteisöllisyydestä. Opettaja tarkentaa syventävien kurssien sisällöt yhdessä opiskelijaryhmän kanssa. Koulukohtaisten kurssien tarkoituksena edellisten lisäksi on tarjota lähiympäristön erityispiirteitä hyödyntäviä ja esiin tuovia liikuntakokemuksia.

LI3 Terveysttä liikkuen

Kurssilla syvennetään erityisesti fyysiseen toimintakykyyn liittyviä taitoja ja tietoja. Kurssin tavoitteena on oman säännöllisen liikunnan edistäminen sekä fyysisten ominaisuuksien seuraaminen ja kehittäminen. Opettaja ohjaa liikuntaohjelman suunnittelua ja toteutusta. Liikuntasuunnitelmaa toteutetaan mahdollisuuksien mukaan liikuntateknologiaa hyväksi käyttäen. Kurssi painottuu vuorovuosiin joko voimaharjoitteluun (parilliset lukuvuodet, esim. 2016-2017) tai aerobisen kunnon kehittämiseen (parittomat lukuvuodet, esim. 2017-2018). Kurssi järjestetään yhteiskurssina.

LI4 Yhdessä liikkuen

Kurssilla syvennetään erityisesti sosiaalisen toimintakyvyn osa-alueen taitoja ja tietoja. Kurssin tavoitteena on edistää opiskelijoiden sosiaalista yhteenkuuluvuutta. Työtavoissa painottuu opiskelijaryhmän aktiivinen osallisuus, toiminnallisuus ja yhteistoiminta. Kurssin sisältönä voi olla jokin yhdessä toteutettava liikunta, kuten vanhojenpäivän tanssit tai muu projektiluonteinen kokonaisuus.

Kurssin tavoitteena on edistää opiskelijoiden yhteisiä liikuntaharrastuksia. Työtavoissa painottuu opiskelijaryhmän yhteistoiminta. Kurssi järjestetään yhteiskurssina.

Keskeiset sisällöt:

Kurssi koostuu tanssin perustaitojen harjoittelemisesta ja ”vanhojen päivänä” esitettävistä tansseista. Samalla perehdytään tapatietouteen ja tanssiaisten järjestämiseen. Suoritetaan toisena lukuvuotena.

LI5 Hyvinvointia liikkuen

Kurssilla syvennetään erityisesti psyykkisen toimintakyvyn osa-alueen taitoja ja tietoja. Kurssin tavoitteena on tukea opiskelijan jaksamista ja lisätä opiskeluvireyttä rentouttavien ja elämyksellisten liikuntakokemusten kautta. Monipuoliset liikuntatehtävät mahdollistavat osallisuuden, liikunnallisen pätevyyden ja kehollisen ilmaisun kokemuksia. Yhteistoiminnallisuus ja aktiivinen ryhmätoiminta ovat kurssin ydinajatuksia.

Koulukohtaiset kurssit

LI6 Vireyttä luonnosta - luontoliikunta/veneilykurssi

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- ymmärtää luonnon ja ihmisen erottamattoman yhteyden
- tutustuu oman elinympäristönsä erityispiirteisiin ja olosuhteisiin
- oppii arvostamaan luontoa ja liikkumaan luonnossa sitä kunnioittaen
- saa uusia kokemuksia luonnossa eri keinoin liikkuen
- oppii selviytymään erilaisissa olosuhteissa (kesä/talvi)
- ymmärtää hyvän ennakkovalmistelun ja suunnittelun merkityksen luontoliikunnassa
- oppii itse suunnittelemaan useita päiviä kestävä retken
- Esimerkiksi
 - Vaeltaen
 - Meloen
 - Purjehtien
 - Hiihtäen
 - jne.

Keskeiset sisällöt:

Kurssilla voidaan suunnitella ja toteuttaa esimerkiksi elämysliikuntaa, erä- ja selviytymistaitoihin liittyviä harjoituksia, vesistöretkeilyä (melontaa, purjehdusharjoitteita, veneretki ym.), yön kestävä maastoretki jne. Talvella voidaan toteuttaa esimerkiksi viikonloppuretki talvisimpiin olosuhteisiin, jossa käydään läpi ryhmälle mieleisiä talviliikuntamuotoja. Retkikustannuksista vastaa opiskelija itse. Kurssi voidaan toteuttaa vaihtoehtoisesti myös ns. intensiivikurssina, johon liittyy esimerkiksi vaellus, joki-/merimelontaretki, purjehdusretki tai hiihtovaellus sekä muuta ajankohtaan sopivaa toimintaa. Kurssi järjestetään yhteiskurssina.

LI7 Lajikurssit

½-kursseja, joissa keskitytään yhteen kulloinkin vuorossa olevaan lajiin. Käydään läpi lajin perustaidot ja pyritään syventämään oppilaiden tietoja, taitoja ja pelinäkemyksiä. Lisäksi käydään seuraamassa vuorossa olevan lajin sarjapeli/kilpailu (kustannuksista vastaavat opiskelijat itse). Kurssit järjestetään yhteiskurssina.

Lajivaihtoehtoja:

- Sulkapallo
- Lentopallo
- Salibandy
- Yleisurheilu
- Jalkapallo
- Pesäpallo
- Käsipallo
- Koripallo
- Suunnistus
- Golf/Frisbeegolf

Tavoitteet:

Opiskelija perehtyy

- lajin perustaitoihin
- lajin erikoistaitoihin ja harjoittelee käyttämään niitä tarkoituksenmukaisesti
- lajin taktisiin kuvioihin ja hyödyntää niitä käytännössä
- omaan pelikäsitykseensä (pallopelit) ja pyrkii tiedostaen kehittämään sitä
- lajin erikoisharjoitteisiin
- ohjaamaan yksittäisen harjoitteen muulle ryhmälle kurssin aikana

Keskeiset sisällöt:

- Lajitaidot
- Lajitiedot
- Pelitaktiikka
- Harjoitusmuodot

LI8 Abiliikunta

Tavoitteet

- opiskelija saa vastapainoa teoreettiselle abivuodelle liikunnan avulla
- opiskelija nauttii ryhmäliikunnan mahdollistamista sosiaalisista kontakteista, toisaalta yksilöliikunnan rentouttavasta ja rauhoittavasta vaikutuksesta
- opiskelija parantaa terveystuntoa ja toimintakykyään sekä kykyään rentoutua

Keskeiset sisällöt:

Teemana liikunnallisesti vireä abiturientti. Virkistävää ja rentouttavaa liikuntaa opiskelijoiden toiveiden mukaisesti. Tämä kurssi on tarkoitettu ensisijaisesti abeille, jolloin kurssin suorittaminen voidaan sovittaa kirjoitusten yms. aikatauluihin. Kurssi järjestetään yhteiskurssina.

LI9 Yksilösuoritus/liikuntadiplomikurssi

- A. Yksilösuorituskurssin ajatuksena on tarjota mahdollisuus toteuttaa itseään oman henkilökohtaisen liikuntasuunnitelman avulla. Kohderyhmänä ovat aktiiviurheilijat, liikunnanharrastajat sekä liikunnallisia tavoitteita asettavat opiskelijat. Tavoitteena voi olla mikä tahansa liikunnallinen tavoite. Opiskelijan kanssa laaditaan yhdessä toimintamalli ja keinot, miten tavoitteeseen pyritään pääsemään. Kurssilla pidetään vähintään alku-, väli-, ja loppupalaveri, jonka aikana keskustellaan opiskelijan etenemisestä ja pohditaan keinoja tarvittaessa uudelleen.
- B. Ration lukiossa on mahdollisuus suorittaa valtakunnallinen liikuntadiplomi. Opiskelijan suoritettua diplomin hyväksytysti, hän saa kurssimerkinnän LI9. Lisätietoa suorittamisesta liikunnanopettajalta.

Musiikki

Opiskelijan kurssien suoritusjärjestys

MU1 suoritetaan pääsääntöisesti ensimmäisenä vuonna. MU6 kurssille voi tulla jo ennen MU1 kurssin suorittamista. Muiden kurssien osalta suoritusjärjestys on vapaa.

Arviointi

Arvioinnilla pyritään tukemaan myönteisesti opiskelijan musiikillisen osaamisen kehittymistä ja musiikkisuhteen syntymistä. Arviointi kohdistuu koko musiikinopiskelun prosessiin ja tavoitteiden toteutumiseen. Arvioinnissa otetaan huomioon opiskelijan lähtötaso ja se, että osaaminen voi ilmetä millä tahansa musiikin osa-alueella. Arviointi ei kohdistu opiskelijan musikaalisuuteen vaan hänen musiikilliseen toimintaansa koulussa.

MU1, MU6 ja MU7 kurseja ei voi suorittaa itsenäisesti. Muutkin kurssit suositellaan pääsääntöisesti suoritettavaksi opetukseen osallistumalla. Itsenäisestä suorituksesta on sovittava kurssin alussa opettajan kanssa.

Pakolliset kurssit

MU1 Musiikki ja minä

Suoritusjärjestys 1.-2. lukiovuosi, jaksoilla 1-5

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija löytää omat tapansa toimia musiikin alueella. Musiikilliseen toimintaan osallistumalla saadaan kokemuksia musisoinnista ja syvennetään omaa osaamista ja pohditaan omaa asemaa musiikin kuuntelijana, tulkitsijana, tekijänä ja kulttuuripalvelujen käyttäjänä. Kurssilla tutustutaan opiskelijoiden omaan ja muuhun paikalliseen musiikkitoimintaan, äänenkäyttöön, musiikkiin liittyviin käsitteisiin käytännön musisoinnin kautta, tarkkaillaan ääniympäristöjä ja perehdytään kuulonhuoltoon. Numeroarvostelu.

MU2 Moniääninen Suomi

Suoritusjärjestys 1.-2. lukiovuosi, jaksoilla 1-5

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii tuntemaan suomalaista musiikkia ja vahvistaa omaa kulttuurista identiteettiään. Kurssilla tutkitaan erilaisia Suomessa esiintyviä musiikkikulttuureja,

niiden kehitystä ja olennaisia piirteitä. Suomalaiset musiikkikulttuurit huomioidaan osana eurooppalaista ja globaalia musiikkimaailmaa.

Kurssilla käytetään monipuolisia työtapoja, erityisesti musisointia ja kuuntelua. Musioidessa huomio kiinnittyy oman taiteellisen ilmaisun sekä kuuntelu- ja vuorovaikutustaitojen kehittämiseen. Ohjelmistona musisoinnissa on eri musiikinlajeja populaari- ja taidemusiikista perinnemusiikkiin. Numeroarvostelu.

Syventävät kurssit

MU3 Ovet auki musiikille

Suoritusjärjestys 2.-3. lukiovuosi, jaksoilla 1-5

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii tuntemaan itselleen uusia musiikinlajeja, musiikkityylejä ja -kulttuureja sekä ymmärtää musiikin kulttuurisidonnaisuutta. Kurssilla tarkastellaan eri musiikkikulttuurien käytäntöjen samankaltaisuutta ja erilaisuutta. Kurssilla tutustutaan syvällisesti joihinkin musiikin lajeihin tai musiikkikulttuureihin ja kehitetään musisointitaitoja sekä tietojen hankinta- ja käsittelytaitoja.

Kurssin voi suorittaa myös projektina.

Numeroarvostelu.

MU4 Musiikki viestii ja vaikuttaa

Suoritusjärjestys 2.-3. lukiovuosi, jaksoilla 1-5

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija tutustuu musiikin käyttöön ja vaikutusmahdollisuuksiin eri taidemuodoissa ja monimediaisissa tieto- ja viestintäympäristöissä sekä yhteiskunnassa. Kurssilla perehdytään musiikin osuuteen esimerkiksi elokuvassa, näyttämöllä, joukkoviestimissä tai verkkoympäristöissä muutamien näytteiden avulla. Tutkitaan musiikin yhteyttä tekstiin, kuvaan ja liikkeeseen. Pyritään ymmärtämään kokonaisuuksia. Musiikin vaikuttavuutta tutkitaan analysoimalla olemassa olevaa materiaalia tai tuottamalla sitä itse.

Kurssin voi suorittaa myös taiteiden välisenä tai monialaisena projektina.

Numeroarvostelu.

Tarjolla seuraavan kerran lukuvuonna 2017-2018.

Koulukohtaiset kurssit

MU5 Musiikin historia

Kurssin tavoitteena on tutustua länsimaisen klassisen musiikin keskeiseen historiaan. Kurssilla tutustutaan muutamien aikakausien säveltäjiin, soittimiin, tyyllisiin seikkoihin ja joihinkin musiikillisiin rakenteisiin sekä kuunnellaan runsaasti klassisen musiikin helmiä. Mahdollisuuksien mukaan myös lauletaan ja soitetaan.

Numeroarvostelu. Itsearviointia.

MU6 Laulukurssi

Kurssin tavoitteena on vahvistaa opiskelijan äänenkäyttöä ja itsensä ilmaisutaitoa laulamalla. Tutustutaan laulumusiikin eri alueisiin. Ohjelmisto on monipuolista, osin moniäänistä kuoro- ja yhtymusmusiikkia klassisesta kevyeen, sekä äänenkäytön harjoituksia.

Numeroarvostelu. Itsearviointia. Kurssille voi osallistua vaikka joka lukuvuosi lukio-opintojen aikana.

MU7 Bändisoitto

Kurssi koostuu bändisoittimien (sähkökitara, basso, rummut, kosketinsoittimet) soittotekniikan sekä mikrofoni-laulun perusteista ja yhteissoiton harjoittelusta. Ohjelmisto koostuu kansainvälisestä rock- ja populaarimusiikista. Ohjelmisto valitaan yhdessä.

Numeroarvostelu. Itsearviointia.

MU8 Musiikin lukutaito

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija harjoittaa nuotinluku- ja kirjoitustaitojaan, oppii nuottikirjoituksen perusasioita ja niiden soveltamista käytäntöön. Kurssilla tehdään musiikinteorian tehtäviä ja toteutetaan opittuja asioita käytännön musisoinnin kautta.

Kurssin sisältö muokkautuu kulloisenkin ryhmän pohjatietojen ja -taitojen mukaan, mahdollisuus myös tieto-/taitotason mukaan eriytettyihin tehtäviin.

Numeroarvostelu. Itsearviointia.

Tarjolla seuraavan kerran lukuvuonna 2017-2018.

MU9 Musiikin lukiodiplomi

Musiikin lukiodiplomi ("musiikin ylioppilaskoe") on osoitus erityisestä harrastuneisuudesta musiikissa ja musiikillisesta erityisosaamisesta. Diplomin suorittaminen edellyttää, että opiskelija toimii musiikin parissa myös kouluajan ulkopuolella ja hankkii ja kehittää musiikillisia taitojaan ja -tietojaan myös muualla kuin koulussa.

Musiikin lukiodiplomin perustana on opiskelijan koko lukioaikainen musiikinopiskelu ja sen suorittamisen edellytyksenä on vähintään neljän musiikin lukiokurssin suorittaminen.

Lukiodiplomin suorittamiseen on kaksi vaihtoehtoa:

A Näytesalkku musiikkiprojektista

Opiskelija valmistaa yksin tai ryhmässä musiikin taidollista ja tiedollista hallintaa osoittavan projektin, joka sisältää jotakin tai joitakin seuraavista osa-alueista:

• Laulaminen ja soittaminen • Säveltäminen, sovittaminen ja improvisointi • Musiikin kuuntelu ja analysointi, musiikista kirjoittaminen

B Näytesalkku lukioaikaisista töistä

Opiskelija suorittaa diplomin kokoamalla näytesalkun (portfolion). Näytesalkku on ensin työ-salkku, johon sisällytetään kaikki lukioaikaiset työt eri vaiheineen. Lopullisen näytesalkkunsaa opiskelija kokoo siten, että se sisältää 3 työtä, jotka edustavat jotakin tai joitakin seuraavista osa-alueista:

• laulaminen ja soittaminen • säveltäminen sovittaminen ja improvisointi • musiikin kuuntelu ja analysointi, musiikista kirjoittaminen

Näytesalkku voi sisältää esimerkiksi kuva- ja äänitallenteita, partituureja tai nuotteja, raportteja, esitelmiä, kirjoituksia yms. Siihen voi sisältyä sekä yksilö- että ryhmätöitä, mutta itse salkku on kuitenkin aina henkilökohtainen. Osan näytteistä tulee olla soivassa muodossa, esim. ääni- tai kuvatallenteena, sävellystyöhön painottuvassa näytesalkussa tallenteen voi korvata osittain tai kokonaan sävellysten nuoteilla.

Diplomin arvioinnista annetaan numeroarvosanan lisäksi myös sanallinen arvio, joka liitetään opiskelijalle palautettavaan diplomityöhön. Lukiodiplomitodistukseen merkitään työn sisältö.

Kuvataide

Opiskelijan kurssien suoritusjärjestys

KU1 suoritetaan pääsääntöisesti ensimmäisenä vuonna. Muiden kurssien osalta suoritusjärjestys on vapaa.

Arviointi

Kuvataiteen arviointi on kannustavaa, pitkäkestoista, vuorovaikutteista ja opiskelijan kuvataiteellista osaamista kehittävää. Arviointi kohdistuu visuaaliseen havaitsemiseen ja ajatteluun, kuvalliseen tuottamiseen, visuaalisen kulttuurin tulkintaan sekä esteettiseen, ekologiseen ja eettiseen arvottamiseen. Kurssien arvioinnissa otetaan huomioon opiskelijan kuvataiteellisen osaamisen kehittyminen, erilaiset työskentelyprosessit ja työskentelyn tulokset. Arvioinnilla ohjataan työtapojen ja opiskeluympäristöjen tarkoituksenmukaiseen käyttöön yksin ja ryhmässä.

Kurssit arvioidaan numeroarvosanalla lukuunottamatta diplomikurssia, josta omaa koulua varten annetaan suoritusmerkintä. Ylioppilastodistuksen liitteenä diplomityöstä annetaan erillinen todistus, jossa on sekä sanallinen että numeroarviointi asteikolla 1-5.

Itsenäisestä suorituksesta on sovittava kurssin alussa opettajan kanssa. Kurssit suositellaan pääsääntöisesti suoritettavaksi opetukseen osallistumalla.

Pakolliset kurssit

KU1 Kuvat ja kulttuurit

Omia kuvia tekemällä perehdytään visuaalisen kulttuurin ja kuvataiteen käsitteistöön. Kerrataan ja syvennetään kuvan tekemisen perusasioita. Oman ilmaisun harjoittelua havainto- ja mielikuvitus pohjaisten tehtävien puitteissa. Tarkastellaan kuvataidetta kulttuurin tulkina ja vaikuttajana. Tutustutaan erilaisiin taidekäsityksiin, kuvatulkintaan ja visuaalisen kulttuurin ajankohtaisiin ilmiöihin.

KU2 Muotoillut, rakennetut ja luonnon ympäristöt

Perehdytään omakohtaisen työskentelyn kautta rakennetun ympäristön ja muotoilun käsitteisiin. Tarkastellaan luonnonympäristön, arkkitehtuurin sekä muotoilun henkilökohtaisia ja yhteiskunnallisia merkityksiä. Ympäristön kuvakulttuurin tulkinta. Arkkitehtuurin ja muotoilun ajankohtaiset ilmiöt.

Syventävät kurssit

KU3 Osallisena mediassa

Työskentelyä median sisältöjen ja keinojen parissa tieto- ja viestintätekniikkaa hyödyntäen. Median käsitteistö ja kuvatyypit tulevat tutuiksi kun työskentelyn ohessa pohditaan mediakulttuurin henkilökohtaisia ja yhteiskunnallisia merkityksiä. Markkinointiviestinnän suunnittelu ja kuvalliset keinot. Median tulkinta ja ajankohtaiset ilmiöt.

KU4 Taiteen monet maailmat

Kuvataiteen maailmat eri aikoina ja eri kulttuureissa. Omakohtaista ilmaisuja erilaisin tekniikoin ja välinein. Tavoitteena on ymmärtää kuvataiteen merkitys ja kulttuurinen moninaisuus eri aikoina ja eri ympäristöissä. Tutuiksi tulevat kuvataiteen käsitteistö, tulkinnan keinot sekä ajankohtaiset ilmiöt. Mahdollisuuksien mukaan tehdään museoretki.

Koulukohtaiset kurssit

KU5 Arkkitehtuurityöpaja

Oman rakennussuunnitteluprojektin myötä tulevat tutuiksi rakennepiirustukset, mallintaminen, havainnekuvat ja pienoismallin rakentaminen. Tekninen piirtäminen ja suunnitteluohjelman käyttö tietokoneella ovat keskeisiä työmenetelmiä. Harjoitellaan arkkitehtipiirustusten ennakkotehtäviä. Ohessa katsauksia kuuluisien arkkitehtien töihin ja retkiä arkkitehtuurikohteisiin mahdollisuuksien mukaan. Arviointi perustuu harjoitus- ja suunnittelutöiden sekä pienoismallin toteutuksen tasoon.

KU6 Kuvanveisto ja keramiikka

Kuvallisen ilmaisun kehittämistä muovailun ja esinemuotoilun parissa. Saven käsittely, poltto ja pintakäsittely. Kipsiveistos. Paperimassa ja kokeellisten materiaalien mahdollisuudet. Kuvanveiston ja keramiikan historiaa. Arviointi perustuu henkilökohtaisten ja ryhmässä tehtyjen töiden tasoon.

KU7 Valokuvaustyöpaja

Digitaalisen järjestelmäkameran ominaisuudet ja keinot luovaan valokuvaukseen. Kuvausretkeilyä ja valokuvaamista oman valokuvailmaisun vahvistamiseksi. Kuvankäsittelyä. Valokuvauksen historiaa, jonka ohessa pimiötyöskentelyä. Arviointi perustuu opiskelijan kurssin tuotoksistaan kokoamaan digitaaliseen valokuvaportfolioon.

K8 Kuvankäsittely

Työskentelyn ja tehtävien päämääränä on löytää keinoja käytännön ongelmien ratkaisemiseksi tietokoneen kuvankäsittelyohjelmalla: Miten tekisin julisteen tai onnittelukortin? Entä miten korjaisin ja värittäisin vanhan mustavalkoisen valokuvan? Luovuus, ideointi ja kokeilevuus pääsevät esiin erityisesti, kun rakennetaan kollaasi omien kuvien, kameran ja skannerin avulla. Arviointi perustuu ohjattuihin harjoitustöihin sekä vapaamuotoisempaan lopputyöhön.

KU9 Elokuvatyöpaja

Elokuvan lajityypit ja elokuvahistorian tärkeät teokset näytteitä katselemalla. Videokuvaamiseen ja digitaalisen videon leikkaamiseen tutustutaan oman lyhytelokuvan toteutuksessa. Kirjoitetaan elokuva-arvostelu ja käydään mahdollisuuksien mukaan elokuvissa. Arviointi perustuu henkilökohtaisiin suorituksiin sekä ryhmätyönä tehtyyn elokuvaan.

KU10 Piirustus ja maalaus

Tutkimalla tarkasti mallia pyritään havainnon mukaiseen ilmaisuun. Harjoitellaan eri tekniikoin silmän ja käden yhteistyötä ja pyritään parantamaan omaa piirtämisen ja maalaamisen tekniikkaa. Tehdään

isokokoinen akryyli - tai vesivärimaalaus. Arviointi perustuu opiskelijan töistään kokoaman työkansion töiden tasoon.

KU11 Lopputyö/diplomityö

Voit valita joko vapaamuotoisen lopputyön tai diplomityön. Lopputyö on näyttö kuvataiteen osaamisestasi. Päämääränä on näyttelyteos ja portfolio, jossa kuvailet työsi etenemistä. Kurssi suunnitellaan opettajan kanssa, mutta muuten itsenäisesti toteuttaen. Arviointi perustuu alussa sovittaviin tavoitteisiin ja lopullisen toteutuksen tasoon.

Jos olet aiemmin suorittanut vähintään neljä kuvataiteen kurssia, voit suorittaa diplomityön.

Tehtävävalikoima julkaistaan keväällä Opetushallituksen www.edu.fi-sivustolla. Tutustu niihin mahdollisimman aikaisin. Lisätietoja saat kuvataiteen blogisivulta ja kuvataiteen opettajalta. Kurssin tavoitteena on, että opiskelija antaa erityisen näytön lukioaikaisesta osaamisestaan ja harrastuneisuudestaan kuvataiteessa. Kurssin keskeiset sisällöt perustuvat opiskelijan lukiodiplomille asettamiin tavoitteisiin sekä hänen valitsemaansa tehtävään, näkökulmaan ja toteutustapaan. Kuvataiteen lukiodiplomi muodostuu teoksesta sekä työskentelyprosessia, itsearviointia ja kuvataiteen tuntemusta kuvaavasta portfolioista.

Arviointiin osallistuu oman opettajan lisäksi ulkopuolinen asiantuntija. Diplomityö voidaan arvostella työskentelyn tavoitteiden täytyessä myös tavallisena kurssisuorituksena. Kurssista annetaan erillinen todistus, jossa on sekä sanallinen että numeroarviointi (asteikolla 1-5). Omaa koulua varten kurssista tulee suoritusmerkintä.

Tietotekniikka

Koulukohtaiset kurssit

Kaikki osallistuvat TVT1-kurssille ensimmäisenä vuonna. Muuten suoritusjärjestys on vapaa.

TVT1

TVT1-kurssi on tarkoitettu alkaville opiskelijoille lukion alussa. Kurssilla tutustutaan koulun tietokoneisiin ja –verkkoihin sekä opetellaan oppimisympäristöjen käyttöä. Kurssin valitsevat kaikki lukion aloittavat. (½ kurssi)

TVT2

Digituutorien tehtäviä ovat koulun tapahtumien valo- ja videokuvaus arkisto- ja julkaisutarkoituksiin, esitys- ja äänitekniikan hoitaminen vierailujen yhteydessä sekä koulun nettisivujen ylläpito. Muita tehtäviä ovat esimerkiksi muiden opiskelijoiden ja opettajien auttaminen digitalisaatioon liittyen. Tuntikierron ulkopuolella toteutettavan kurssin tehtäviin voi myös erikoistua.

AT1 Tietotekniikan alkeiskurssi

Kurssilla opitaan alkeista alkaen tietokoneen käyttöä. Tutustutaan tiedostoihin, kansioihin, ikkunoihin ja ohjelmiin. Opitaan perusteet tietoturvasta, internetin käytöstä, tekstinkäsittelystä ja esitysgrafiikasta sekä alkeet taulukkolaskennasta ja kuvankäsittelystä.

AT2 Tietotekniikan peruskurssi

Lisätään perustaitoja tietokoneen ja ohjelmistojen käytöstä. Syvennetään taitoja internetistä, tekstinkäsittelystä ja taulukkolaskennasta sekä opitaan kuvankäsittelyn perustaitoja. Opitaan tietokoneen keskeiset asetukset ja osat.

Teemaopinnot

Opiskelijan kurssien suoritusjärjestys

Suoritusjärjestys vapaa. TO2 kurssista on tarjolla kaksi vaihtoehtoa vuorovuosin.

Arviointi

Kursseista saa suoritusmerkinnän S (suoritettu) tai H (hylätty).

Soveltavat kurssit

TO1 Monitieteinen ajattelu

Kurssilla tarkastellaan maailmankuvien ja ihmiskäsitysten muotoutumista fysiikan, filosofian, eri maailmankatsomusten sekä historian näkökulmista.

Tavoitteena on oppia hahmottamaan eri tieteenalojen välisiä yhteyksiä ja kokonaisuuksia.

Aihepiireinä mm.

Fysiikka. Tieteellisen maailmankuvan muotoutuminen antiikin Kreikasta nykypäivään. Maailmankaikkeuden synty, rakenne ja kehitys, alkuräjähdyks, laajeneva avaruus, alkuaineiden synty, tähtien ja planeettojen synty, elämän synty, maailmankaikkeuden tulevaisuus sekä maan ulkopuolinen elämä.

Historia ja elämäntutkimustieto, filosofia, uskonto. Tieteellisen ajattelun synty, tieteen merkitys eri aikakausina, tieteen vallankumous sekä eri kulttuurien maailmankuvat ja todellisuuskäsitykset.

TO2 Tutkiva työskentely teknologialla

Kurssin tavoitteena on, että opiskelijat suunnittelevat, toteuttavat ja esittävät dokumentoidun tuotoksen käyttäen tieto- ja viestintäteknologiaa. Kurssin aiheena on **robotin rakentaminen ja ohjelmoiminen Arduinolla**. Robotin rakentamisessa voidaan hyödyntää esimerkiksi sähkömoottoreita, servomoottoreita, 3D-tulostinta ja Arduino-mikrokontrolleria.

Kurssilaiset eivät tarvitse aikaisempaa kokemusta ohjelmoinnista tai roboteista. Pelkkä kiinnostus aiheeseen riittää.

TO3 Osaaminen arjessa

Vapaaehtoistoiminnan, työelämän ja liikennekasvatuksen kurssilla opiskelija saa tilaisuuksia tietojensa ja taitojensa soveltamiseen käytännön työtehtävissä ja tilanteissa. Tarkoituksena on vahvistaa opiskelijoiden koulussa ja koulun ulkopuolella hankitun osaamisen ja arkielämän välistä yhteyttä. Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii ymmärtämään yhteiskunnan toimintaperiaatteita ja kehittää työelämässä tarvittavaa osaamista koulun ulkopuolisissa toimintaympäristöissä. Opiskelijan on mahdollista valita jompi kumpi alla olevista kokonaisuuksista.

Vaihtoehto 1: Turvallisuus- ja liikennekasvatus. Opiskelija suorittaa omatoimisesti joko autokoulun (liikennekasvatus) tai EA1-ensiapukurssin (turvallisuuskasvatus) sekä toteuttaa yksin, parin kanssa tai ryhmässä liikenne- tai turvallisuuskasvatukseen liittyvän minimissään 1-2 oppitunnin mittaisen opetus- tai ohjausprojektin lukion ulkopuolisessa toimintaympäristössä esimerkiksi päiväkodissa tai peruskoulussa. Projektityö edellyttää suunnitelman laatimista, projektin toteuttamista käytännössä sekä loppuraportin laatimista. Opiskelija hankkii itse omatoimisesti paikan, jossa toteuttaa projektin. Kurssin aloitustapaaminen (1-2 oppituntia) järjestetään 2. jakson aikana ja projekti toteutetaan lukuvuoden aikana itsenäisesti vastuuopettajan ohjauksessa. Projekti esitellään 5. jaksossa yhteisessä TO3 kurssin tapaamisessa.

Vaihtoehto 2: Työelämätaidot. Opiskelija suorittaa omatoimisesti joko hygieniapassin, anniskelupassin, työturvallisuuskortin, kerhonohjaajakurssin tai muun vastaavan työelämätaitoja kehittävän koulutuksen, josta sopii erikseen kurssin vastuuopettajan kanssa.

Opiskelija hankkii omatoimisesti paikan, jossa toteuttaa suunnittelemaansa vapaaehtoistyötä yksin tai parin kanssa tai tutustuu valitsemaansa työpaikkaan.

Vapaaehtoistyö edellyttää suunnitelman laatimista, toteuttamista käytännössä (vähintään 4h) sekä loppuraportin laatimista. Työpaikkaan tutustuminen edellyttää, että opiskelija laatii selvityksen kyseisestä työpaikasta/alasta/yrityksestä ja alalle vaadittavasta koulutuksesta, tutustuu työpaikkaan yhden työpäivän ajan (8h) sekä laatii loppuraportin.

Kurssin aloitustapaaminen (1-2 oppituntia) järjestetään 2. jakson aikana, jolloin sovitaan toteutustavasta sekä käydään läpi työntekijän oikeudet ja velvollisuudet. Vapaaehtoistyö tai tutustuminen toteutetaan lukuvuoden aikana itsenäisesti vastuuopettajan ohjauksessa. Loppuraportti esitellään 5. jaksossa yhteisessä TO3 kurssin tapaamisessa.

Taiteiden väliset kurssit

Opiskelijan kurssien suoritusjärjestys

Suoritusjärjestys vapaa

Arviointi

Kursseista saa suoritusmerkinnän S (suoritettu) tai H (hylätty).

Valtakunnalliset soveltavat kurssit

TA1 Monitaiteellinen musiikkiprojekti

Tavoitteena on toteuttaa yksin tai yhdessä ryhmän kanssa taiteelliseen ilmaisuun liittyvä kokonaisuus, jossa voit yhdistää ja soveltaa musiikillista ja eri taiteen alojen parissa hankkimaasi kulttuurista osaamista.

Projekti voi liittyä mm. johonkin historialliseen ajanjaksoon tai taidesuuntaukseen, koulun toimintaan kuten juhliin tai muihin tapahtumiin. Tuotos voi olla esim. itse sävellettyä musiikkia, soitettua ja/tai laulettua musiikkia, jota voidaan myös kuvittaa, musiikkivideo, tanssiesitys, musiikkiteknologiaa apuna käyttävä tuotos tai laajempi monitaiteellinen esitys.

TA2 Nykytaiteen keinoin

Miltä nykytaide näyttää? Nykytaide herättää kysymyksiä. Minkälaisia vastauksia voisit itse antaa? Keskiössä on oma suhteesi visuaaliseen kulttuuriin ja kuvataiteisiin. Nykytaiteen keskeinen piirre on eri taiteenalojen yhteensulauttaminen, jota pääset halutessasi tällä kurssilla kokeilemaan. Nykytaiteen keinoin tarraudutaan kiinnostaviin ajankohtaisiin ilmiöihin ja teemoihin. Kurssilla toteutetaan oma tai ryhmän nykytaideproduktio. Käytettävät välineet, teknologiat ja ilmaisun keinot valitaan yhdessä opiskelijoiden kanssa.

TA3 Taidetta kaikilla aisteilla

Kurssilla tarkastellaan liikuntaa, musiikkia ja kuvataiteita yhdistäviä kulttuurisia ilmiöitä, jotka voivat saada erilaisia ilmenemismuotoja maantieteestä ja kulttuurista riippuen. Tällaisia taiteita yhdistäviä ilmiöitä voivat olla esimerkiksi urheilutapahtumien avajaiset. Kurssi toteutetaan vähintään kahden taiteenalan välisenä kokonaisuutena ja päämääränä on koko koulua yhdistävä esitys tai osallistava tapahtuma. Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii tuntemaan ja arvioimaan eri taiteenalojen ajankohtaisia toimintatapoja ja ilmiöitä. Opiskelijalle merkityksellisiä teemoja ja aihepiirejä tutkitaan eri taiteenalojen keinoin ja niitä yhdistellen.